

J A A R V E R S L A G

SecureFeed

2017

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1

Missie, visie en ambitie	4
--------------------------------	---

Hoofdstuk 2

Verslag Raad van Toezicht	5
---------------------------------	---

Hoofdstuk 3

Verslag Raad van Bestuur	6
--------------------------------	---

Hoofdstuk 4

Directieverslag	8
-----------------------	---

Hoofdstuk 5

Organisatie	10
-------------------	----

Hoofdstuk 6

Borgingssysteem	11
-----------------------	----

Hoofdstuk 7

Financieel verslag	34
--------------------------	----

Bijlagen	36
----------------	----

Missie, visie en ambitie

Hoofdstuk 1

Missie

*SecureFeed werkt aan vertrouwd veilig voedsel van dierlijke oorsprong. Met tijdige onderkenning van risico's en het nemen van passende maatregelen borgt SecureFeed samen met haar deelnemers de voedselveiligheid van voedermiddelen, mengvoeders en toevoegingsmiddelen die direct of indirect aan veehouders worden geleverd. Als onpartijdig aanspreekpunt voor deelnemers, ketenpartners en externe partijen zorgt SecureFeed voor onderling contact, afstemming en openheid. Door kennis en ervaring te delen zijn risico's verder te reduceren en is bij calamiteiten een daadkrachtige aanpak te regisseren. De verdienste is vertrouwen in en integriteit en stabiliteit van de productieketens van vlees, zuivel en eieren. Zo geeft SecureFeed invulling aan **caring for food safety**.*

Kernwaarden

- Onpartijdig
- Risicobewust en omgevingsbewust
- Regisseur
- Alert en daadkrachtig
- Open en verbindend

Kerdoelen

- SecureFeed ontwikkelt en beheert een borgingssysteem voor de voedselveiligheid van voedermiddelen, mengvoeders en toevoegingsmiddelen die haar deelnemers direct of indirect aan veehouders leveren.
- SecureFeed werkt als onpartijdige organisatie samen en stemt af met (keten)partners en externe partijen en creëert een vertrouwensrelatie tussen hen en haar deelnemers.
- SecureFeed versterkt het risicobewustzijn en de risicoaanpak bij haar deelnemers en bij (keten)partners in de dierlijke productieketens en externe partijen in hun omgeving.
- SecureFeed regisseert bij calamiteiten een daadkrachtige aanpak die de borging van de voedselveiligheid verzekert en bijdraagt aan integriteit en stabiliteit van en vertrouwen in de productieketens van vlees, zuivel en eieren.

Ambitie

SecureFeed ambieert dat het risicobewustzijn en de risicoaanpak van haar deelnemers en de voedermiddelen, mengvoeders en toevoegingsmiddelen die zij leveren van meerwaarde zijn voor veilig en vertrouwd eten van dierlijke oorsprong.

Verslag Raad van Toezicht

Hoofdstuk 2

De Raad van Toezicht (RvT) houdt toezicht op het beleid van de Raad van Bestuur, op de algemene gang van zaken bij SecureFeed en op de invulling en naleving van het voedselveiligheidsbeleid. De RvT gaat ook over het benoemen van bestuursleden en functioneert als klankbord voor bestuur, directeur en Technische Commissie.

Vergaderingen

In 2017 vergaderde de RvT vier maal met de voorzitter van de Raad van Bestuur (RvB), in aanwezigheid van de directeur. De eerste vergadering van het jaar was gezamenlijk met alle leden van de RvB. De RvT stelde een toezichtstrategie voor 2017 vast. Daarin staan de focusgebieden beschreven en welke leden van de RvT deze voor hun rekening nemen. In 2017 besteedde de RvT specifieke aandacht aan de ontwikkeling van de organisatie, de uitvoering van audits en erkenning, externe relaties en financiën. De RvT nam gedurende het jaar besluiten over de vaststelling van de jaarrekening en het budget, over herbenoeming van de heren De Vor en Wielink als leden van de RvB en over de opvolging en benoeming van een lid van de Technische Commissie.

Samenstelling RvT

De samenstelling van de RvT wijzigde in 2017 in vergelijking met het voorgaande jaar. De heer M.C. Scholten trad per 1 januari 2017 terug. Mevrouw B. van der Eerden trad per 1 april toe als lid van de RvT. Per dezelfde datum trad de heer D. van 't Riet als toehoorder toe tot de RvT. Vervolgens trad per 4 december de heer A. Loos terug als RvT-lid, waarop de RvT besloot om de heer D. van 't Riet te benoemen als stemmend lid per 4 december. De RvT heeft per 31 december de volgende samenstelling: R. van Eck (voorzitter), B. van der Eerden, C. Roordink en D. van 't Riet.

De onafhankelijkheid van de Raad van Toezicht is statutair gewaarborgd. De statuten bepalen dat de samenstelling van de Raad van Toezicht en de stemverhouding daarbinnen zodanig is dat niet aan de branche verbonden, onafhankelijke, leden te allen tijde over een meerderheid van stemmen beschikken.

De RvT ziet tevreden terug op 2017. Op de ontwikkeling die SecureFeed maakte en de geslaagde uitoefening van haar taak. De RvT dankt alle betrokkenen voor hun inspanning. In 2018 zal de RvT de focus leggen op sanctiebeleid/registratie, samenwerkingen en concurrentie, codificatie/ISO en verbinding naar de achterban.

Verslag Raad van Bestuur

Hoofdstuk 3

De Raad van Bestuur (RvB) bestuurt de Stichting SecureFeed en is verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid en de algemene gang van zaken binnen de Stichting. De directeur rapporteert aan de RvB.

Vergaderingen

In 2017 kwamen de RvB en de directie zes keer bijeen. De vergaderingen van de RvB met de directeur verliepen constructief. Belangrijke onderwerpen van gesprek waren het verder professionaliseren van de organisatie van SecureFeed, kennisdeling met onze deelnemers, vereenvoudiging van procedures, het werkplan 2017 en samenwerking met andere organisaties. De begroting en rekening zijn ter vaststelling voorgelegd aan de Raad van Toezicht.

Werkplan

Het werkplan helpt het secretariaat en de werkgroepen hun activiteiten te focussen. De RvB vroeg speciaal aandacht voor het delen van kennis met en het informeren van deelnemers. Tevens besteedde de RvB veel aandacht aan het onderwerp 'witness audits'. Intentie is de kwaliteit en uniformiteit van de leveranciersaudit te waarborgen. De RvB nam het initiatief om via een tender te kiezen voor twee laboratoria die de komende jaren de monsters van het SecureFeed Monitoringsplan Diervoeders zullen analyseren.

Ketenpartners

IKB Ei besloot per 1 augustus 2017 om met een overgangstermijn van één jaar haar deelnemers te verplichten om voer van SecureFeed deelnemers af te nemen. Daarnaast vroeg de RvB in bestuurlijk overleg met de Nederlandse Zuivel Organisatie (NZO) aandacht voor het afbreukrisico van de kwaliteit van het borgingssysteem door zogeheten boer-tot-boer transporten. Het betreft producten die niet onder de scope van SecureFeed vallen, maar wel op het boerenerf van invloed kunnen zijn op de kwaliteit van het eindproduct, en ook strooiselstro. Deze gesprekken worden ongetwijfeld vervolgd.

GMP+ International

Op 5 oktober 2017 tekende SecureFeed een samenwerkingsconvenant met GMP+ International. Beide partijen werken intensief samen om zo de beste borging van de voedselveiligheid van diervoeders te realiseren. Tegelijkertijd halen ze elke overlap uit de werkzaamheden van SecureFeed en GMP+ Feed Safety Assurance (GMP+ FSA) en hun deelnemers en worden de administratieve lasten zo veel als mogelijk geminimaliseerd.

Codificatie

In 2017 startte SecureFeed het meerjarig project Codificatie. Doel ervan is het borgingssysteem van SecureFeed als onafhankelijke norm in Nederland te realiseren. Dit zal de concurrentiepositie van SecureFeed verstevigen. Het project brengt in beeld hoe dat is te realiseren, welke alternatieven er zijn in de uitwerking en welke variant voorkeur verdient.

Vertrek Jorna

In het najaar startte de RvB een sollicitatieprocedure voor opvolging van de directeur. Frank Jorna verliet per 1 november de organisatie. Aan Jorna is veel dank verschuldigd voor zijn inzet.

Mede door hem staat er nu een goed functionerende organisatie bij SecureFeed. In de periode dat de vacature niet is ingevuld, vangt het team de werkzaamheden op.

Samenstelling RvB

In 2017 bleef de samenstelling van de RvB ongewijzigd. De RvB bestaat uit de volgende leden: R.C. Robbertsen (onafhankelijk voorzitter), J. Schuttert (vicevoorzitter), H. de Vor (penningmeester), A. Uittenbogaard, G.H. Wielink, P. van Vuren en R. Tijssens. De Raad van Toezicht benoemde de heren De Vor en Wielink opnieuw voor een periode van 3 jaar.

Directieverslag

Hoofdstuk 4

Ontwikkelingen in de omgeving

In het werkveld van SecureFeed stond het jaar 2017 vooral in het teken van de insecticide fipronil. Door frauduleuze praktijken was deze stof in een middel tegen bloedluis bij legkippen verwerkt. Via de kip kwamen residuen van de pesticide in eieren, met een crisis voor de leghennenhouders tot gevolg. De kwestie toonde welke negatieve doorwerking foutief handelen in één schakel kan hebben in een hele keten. Fipronil wordt als insecticide in diverse gewassen gebruikt en kan zo als residu in (grondstof voor) diervoeder terecht komen. Uit gegevens van SecureFeed bleek de pesticide niet aangetoond te zijn bij residumetingen voor het SecureFeed Monitoringsplan Diervoeders. SecureFeed scherpste toch haar risicoanalyse van pluimvee producten uit voorzorg aan, riep haar deelnemers op waakzaam te zijn op aanwezigheid van fipronil, vroeg bij haar geregistreerde leveranciers van pluimvee producten te verklaren dat hun producten voldoen aan wettelijke eisen met betrekking tot fipronil en deelde met hen en betrokken deelnemers actief resultaten van analyses die uit voorzorg waren genomen.

De kwestie met fipronil gaf nieuwe impulsen aan het maatschappelijk en politiek debat over gebruik van pesticiden en het mogelijke risico van residuen. Het thema kreeg dan ook extra aandacht in de risicoanalyses.

Rond een tweede hoofdthema in de risicoanalyse en -beheersing, de mycotoxinen, was het in 2017 een stuk 'rustiger' dan de jaren ervoor. Gunstigere weersomstandigheden leidden ertoe dat grondstoffen van betere kwaliteit waren, met minder contaminaties met deze schimmeligfstoffen.

In totaal kochten de deelnemers van SecureFeed meer diervoeders aan, bij meer leveranciers. De nieuwe leveranciers komen uit Europese landen. Naar verwachting zal die trend doorzetten, als gevolg van de ontwikkelingen rond

kringlopen en een circulaire economie. Dit thema krijgt veel maatschappelijke en politieke aandacht.

Strategie

SecureFeed streeft ernaar dat het risicobewustzijn en de risicoaanpak van haar deelnemers en de voedermiddelen, mengvoeders en toevoegingsmiddelen die zij leveren van meerwaarde zijn voor veilig en vertrouwd voedsel van dierlijke oorsprong.

Consolidatie

Het jaar 2017 was een jaar van consolidatie. De groei in het aantal deelnemers nam duidelijk af. De aandacht verschoof van het faciliteren van de groei naar andere zaken, zoals het verbreden van de samenwerking met nieuwe en bestaande ketenpartners, het delen van kennis met deelnemers, het verder optimaliseren van de werk- en besluitvormingsprocessen en het effectiever inrichten van de communicatie met deelnemers.

Samenwerking met ketenpartners

De samenwerking met IKB Ei kreeg zijn beslag in 2017. IKB Ei verlangt van leghennenhouders dat zij voortaan hun voer aankopen van diervoederleveranciers die deelnemen aan SecureFeed. De maatregel ging in per 1 augustus 2017 en heeft een overgangsperiode van een jaar. De ketenborging strekt zich nu ook uit over de eiproduktie.

De Nederlandse Zuivel Organisatie (NZO) stelde het al eerder via haar leden aan melkveehouders verplicht om diervoeders af te nemen van SecureFeed deelnemers. Volgens de gemaakte afspraken met de NZO vindt hiervoor jaarlijks een audit op het borgingssysteem plaats bij SecureFeed. Dat gebeurde in 2017 in oktober, met een goed resultaat. De audit leverde slechts enkele 'minor' tekortkomingen op, die de vereiste aandacht van het secretariaat SecureFeed kregen.

GMP+ International

In 2017 intensiverde SecureFeed de samenwerking met GMP+ International. De combinatie van het borgings-systeem van SecureFeed met de standaarden van GMP+ International resulteert in de beste borging van de voedsel-veiligheid van diervoeders. Ook verdwijnt de overlap in werkzaamheden en worden de administratieve lasten beperkt. Zo is er afstemming over de audits voor deelnemers, de in te schakelen Certificerende Instellingen, de invulling van de tests met Tracking & Tracing en de vereisten voor monitoring. Beide organisaties vragen hun gezamenlijke deelnemers om vanaf 1 januari 2018 meldingen over situaties waarbij de diervoeder- en/of voedselveiligheid (mogelijk) in het geding is, bij SecureFeed te doen. SecureFeed handelt de melding af en geeft dit door aan GMP+ International. Het is steeds de intentie dat deelnemers gegevens eenmalig aanleveren voor meervoudig gebruik door beide organisaties.

Delen van kennis

SecureFeed werkt aan vertrouwd veilig voedsel van dierlijke oorsprong. Tijdig risico's onderkennen en samen met deelnemers passende maatregelen nemen, borgt de voedsel-veiligheid. Door kennis en ervaring te delen met deelnemers wil SecureFeed risico's verder reduceren en bij calamiteiten een daadkrachtige aanpak regisseren.

In 2017 organiseerde SecureFeed twee themabijeenkomsten voor deelnemers. Op 13 juni vond de themabijeenkomst 'SecureFeed, in uw voordeel' plaats. Bij deze gelegenheid kwamen de resultaten van het SecureFeed Monitoringsplan Diervoeders aan de orde en werden ervaringen vanuit de leveranciersaudits gedeeld. De themabijeenkomst 'Fraude: voedsel- en productintegriteit, hoe te borgen?', vond plaats op 19 oktober. Beide bijeenkomsten werden goed bezocht en kregen een positieve waardering.

Speciaal voor nieuwe (aspirant)deelnemers organiseerde SecureFeed twee informatiebijeenkomsten; één in het voorjaar (13 april) en één in het najaar (14 september). De bijeenkomsten maakten de deelnemers wegwijs in het borgingsysteem van SecureFeed, onder meer via interactieve workshops over de LPC registratie, de Monitoring en de Deelnemersaudits.

Jaarlijks organiseert SecureFeed een zogeheten 'Toogdag'. Hierbij nodigt SecureFeed alle leden van haar gremia uit om samen terug te kijken op de resultaten van het afgelopen jaar en een blik vooruit te werpen op de plannen voor het nieuwe jaar. Helaas vond in 2017 dit overleg, dat gepland stond voor 11 december, geen doorgang vanwege het slechte weer op die dag.

Adviesbureaus zijn voor een aantal deelnemers van SecureFeed belangrijke gesprekspartners op het gebied van monitoring en kwaliteitssysteem. Daarom nodigt SecureFeed de bureaus twee maal per jaar uit om hen bij te praten over het beleid van SecureFeed en om praktische vragen over het borgingsysteem te bespreken. In 2017 vonden deze goed bezochte bijeenkomsten plaats op 14 mei en 28 november.

Harmonisatieoverleg

In 2017 organiseerde SecureFeed twee harmonisatiebijeenkomsten voor deelnemers die audits bij leveranciers uitvoeren (op 9 mei en op 5 december). Doel van de bijeenkomsten is om ervaringen te delen en de werkwijzen verder af te stemmen. Op 15 en 21 juni vond de jaarlijkse opleidingsdag voor deze auditoren plaats, met speciale aandacht voor het opvangen van signalen inzake fraude.

Om deelnemersaudit optimaal uit te kunnen laten voeren, voorziet SecureFeed de Certificerende Instellingen (CI's) van juiste en tijdige informatie. Dit harmonisatieoverleg met de CI's vond plaats op 9 mei en 5 december 2017.

Communicatie met deelnemers

Communicatie met deelnemers is cruciaal voor SecureFeed. In september zette SecureFeed een enquête uit onder alle deelnemers over de huidige informatie uitwisseling (berichtgeving, middelen en frequentie) met als doel deze beter te laten aansluiten bij de wensen van deelnemers. SecureFeed gebruikte de resultaten onder meer om deelnemersbijeenkomsten verder te optimaliseren. De vraag naar meer specifieke informatie per segment van deelnemers verwerkte SecureFeed bij de ontwikkeling van de nieuwe website. Die zal in het eerste kwartaal van 2018 'live' gaan. De enquête wees verder uit dat de meerderheid van de deelnemers tevreden tot zeer tevreden is over de telefonische afhandeling van vragen door het secretariaat.

SecureFeed houdt zijn deelnemers op de hoogte van ontwikkelingen via Updates. Als er een melding van een situatie verhoogde waakzaamheid vereist bij deelnemers, dan verstuurt SecureFeed een Alert. Daarnaast publiceerde SecureFeed diverse nieuwsberichten op haar website.

Een volledig overzicht van actuele berichten vindt u hier.

Organisatie

Hoofdstuk 5

De organisatie ontwikkelde zich verder in 2017. Het secretariaat stak veel aandacht en energie in de optimalisatie van besluitvormings- en werkprocessen. Dit werk werd in december bekroond met de erkenning met het ISO 9001:2015.

Tender

Per 1 augustus schreef SecureFeed voor 11 gekozen laboratoria een tender uit voor het verrichten van analysewerkzaamheden in de komende vijf jaar. De laboratoria Agrolab en Eurofins wonnen de tender. Met hen zijn werkafspraken gemaakt, waarna ze per 1 januari 2018 van start konden gaan. SecureFeed zal de samenwerking jaarlijks evalueren.

Databank

De databank is de ruggengraat van het borgingssysteem van SecureFeed. Hier wordt alle informatie van deelnemers over aangekochte en verwerkte tonnages van diervoeder (grondstoffen), monitoring en audits opgeslagen. Deelnemers hebben in de databank alleen toegang tot de eigen bedrijfsgegevens. SecureFeed werkt continu aan verbetering van de databank, met als doel de deelnemer steeds beter te faciliteren. Zo vereenvoudigde SecureFeed het proces van aan- en afmelden van een Leverancier-Product-Combinatie (LPC).

Dit levert deelnemers meer transparantie en een aanzienlijke tijdsbesparing op. Deelnemersaudits en daarbij geconstateerde tekortkomingen die opvolging vereisen, staan ook in de databank. De deelnemer kan er vervolgens aangeven welke maatregelen zijn getroffen om de tekortkoming(en) weg te werken.

Calamiteitenoefening

Op 17 oktober hield SecureFeed haar jaarlijkse calamiteitenoefening. Deze oefening draagt eraan bij, in geval van crisis,

efficiënt en effectief de relevante besluitvormingsprocessen te kunnen doorlopen.

Samenstelling gremia

In 2017 bekeek SecureFeed de samenstelling van haar gremia. Daarop volgde een aantal aanpassingen. Leden van de Technische Commissie (TC) zijn voortaan allen voorzitter of vicevoorzitter van een werkgroep. Dit geldt niet voor de voorzitter van de TC. De directeur van SecureFeed is de gesprekspartner voor de TC. De geschillencommissie is met een lid uitgebreid en telt nu vier leden en een onafhankelijke secretaris. De geschillencommissie kwam in 2017 niet bij elkaar.

Een overzicht van de organisatie van SecureFeed met de diverse gremia vindt u hier.

Vertrek directeur

Directeur Frank Jorna vond per 1 november een nieuwe uitdaging buiten de organisatie. Daarop startte de Raad van Bestuur een procedure voor opvolging. Frank Gort en Gineke van Don nemen de directeursfunctie waar tot de aanstelling van een nieuwe directeur.

Blik in de toekomst

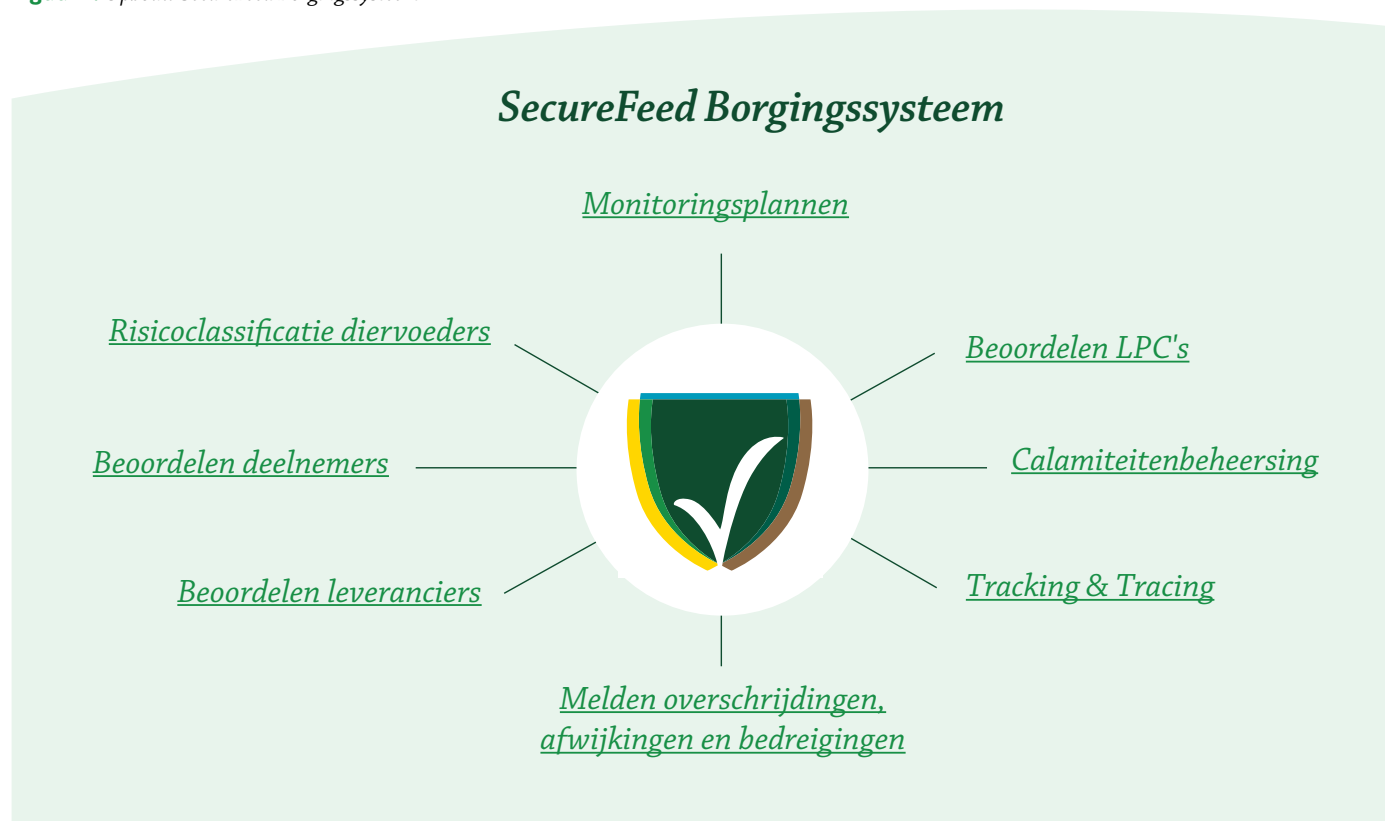
Voor 2018 verwacht SecureFeed dat het aantal deelnemers zal stabiliseren. De nadruk zal liggen op het verder uitbouwen van haar relaties met de deelnemers. Ook bouwt SecureFeed verder aan een stevige positie van haar borgingssysteem voor diervoeder, door hierover afspraken te maken met andere ketenpartners.

Borgingssysteem

Hoofdstuk 6

*Deelnemers van SecureFeed hebben een belangrijke rol in de elementen van het SecureFeed Borgingssysteem. Bijvoorbeeld door het aanmelden van LPC's, het nemen van monsters voor de monitoring, het doorgeven van afwijkingen en overschrijdingen en het doen van een test met Tracking & Tracing en recall. Ze dragen ook bij via deelname aan werkgroepen of als auditor en bij het opstellen van de risicoclassificatie of het beoordelen van leveranciers. Het borgingssysteem van SecureFeed omvat een aantal elementen. Ze staan weergegeven in **figuur 1**. In dit hoofdstuk komen de elementen en de relevante ontwikkelingen aan bod.*

Figuur 1. Opbouw SecureFeed Borgingssysteem

6.1 Deelnemers

In het jaar 2017 meldden zich 26 nieuwe deelnemers aan bij SecureFeed. Die aanwas overtrof de verwachting van 10 nieuwe deelnemers. In totaal zegden 22 deelnemers hun deelname op, om heel diverse redenen. Daarmee stabiliseert het aantal deelnemers zich (zie figuur 2).

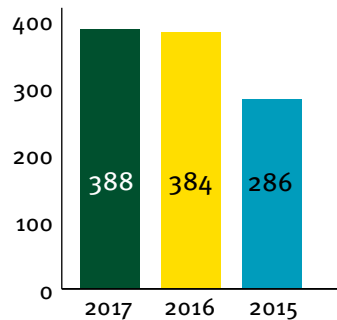
Eind 2017 kende SecureFeed 388 deelnemers en 123 cluster-deelnemers. Deze Welkoopwinkels vallen onder het cluster Welkoop Retail B.V.

Diversiteit

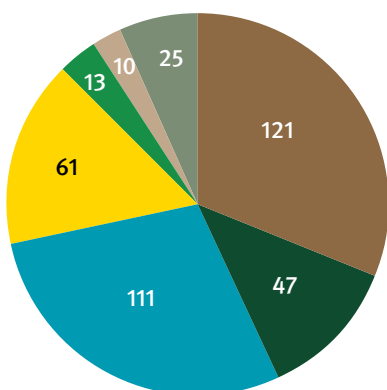
De diversiteit van de deelnemers van SecureFeed is groot, zowel in omvang als in bedrijfsactiviteiten. SecureFeed deelt haar deelnemers in naar bedrijfsactiviteiten. Doel daarvan is om met diensten en communicatie beter aan te sluiten bij de wensen en behoeften van de verschillende groepen deelnemers. De grootste groep deelnemers in aantal is (fourage)handel in voedermiddelen, gevolgd door handel in mengvoeders & voedermiddelen. Totaal waren er 304 deelnemers die handelen en 84 deelnemers die produceren (zie figuur 3).

Op basis van bedrijfsomvang van de deelnemers (ingekochte tonnen op basis van 88% droge stof) is de groep Producenten Mengvoeders veruit de grootste groep (zie figuur 4).

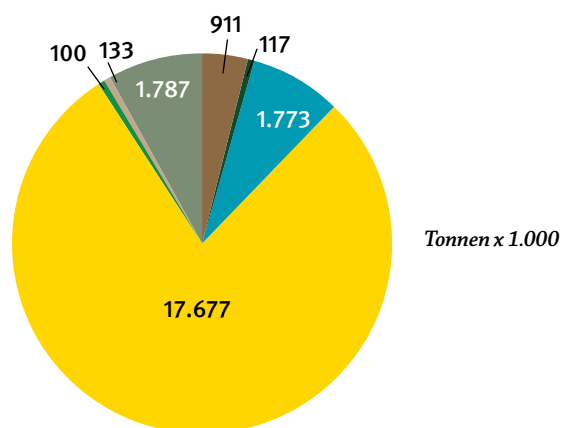
Figuur 2. Ontwikkeling aantal deelnemers SecureFeed 2017, 2016 en 2015

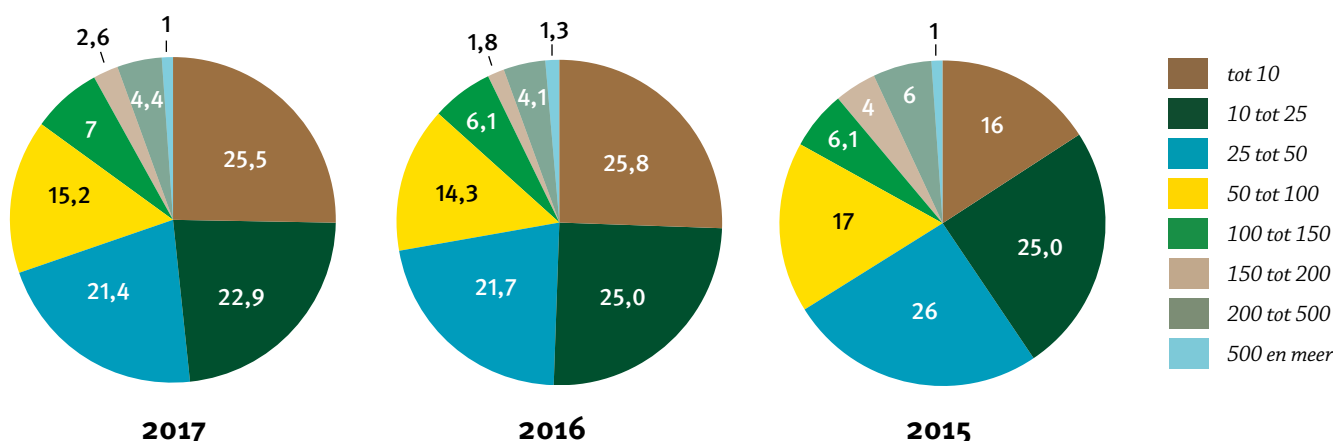
Figuur 3. Deelnemers SecureFeed naar bedrijfsactiviteit (2017)

Figuur 4. Ingekochte tonnages per groep deelnemers (o.b.v. 88% droge stof; 2017)

Figuur 5. Overzicht aantal LPC's per deelnemer in 2017, 2016 en 2015 in procenten

Ruim 25% van de deelnemers heeft minder dan 10 Product-Combinaties (LPC's) en bijna 23% van de deelnemers heeft 10 tot 25 LPC's. Bijna driekwart van de deelnemer heeft tot 50 LPC's (zie figuur 5).

Inbreng in beleid borgingssysteem

SecureFeed betreft haar deelnemers bij de ontwikkeling van haar borgingssysteem. Deelnemers kunnen inbreng leveren via de werkgroepen en de Technische Commissie. Deze gremia geven het secretariaat en de Raad van Bestuur inhoudelijk advies over de ontwikkeling, voorbereiding, invulling, uitvoering en evaluatie van de drie kernprogramma's van SecureFeed: Deelnemers, Leveranciers en Product. In samenspraak met de programmamanagers stellen de werkgroepen adviezen op voor de Technische Commissie. En ze geven opvolging aan genomen besluiten en actiepunten. De werkgroep-voorzitters zijn lid van de Technische Commissie. Deelnemers leveren ook auditoren voor de leverancieraudits die SecureFeed laat uitvoeren (zie paragraaf Audits leveranciers).

Gedurende het jaar houdt SecureFeed deelnemers op verschillende manieren op de hoogte van de resultaten van het borgingssysteem: met Alerts, wekelijkse Updates, de nieuwsbrief SecureFeed en met bijeenkomsten. Onderlinge uitwisseling van informatie en kennis is een belangrijke pijler van het succes van het gezamenlijke borgingssysteem. Hiervoor organiseert SecureFeed jaarlijks Themabijeenkomsten voor haar deelnemers.

Deelnemersaudits

SecureFeed deelnemers worden jaarlijks ge-audit. De deelnemers-audit dient om te verifiëren of de deelnemer zich houdt aan de (kwaliteits-)eisen van het SecureFeed Borgingssysteem en om de *mindset* met betrekking tot voedselveiligheid te beoordelen. Geselecteerde Certificerende

Instellingen (CI's) voerden de audits uit. De controle vond plaats aan de hand van een toetsingskader. De auditoren van de CI's legden hun bevindingen vast in de databank van SecureFeed.

In 2017 zijn 386 deelnemersaudits uitgevoerd. Uit de rapportages van de deelnemersaudit bleek dat een niet-complete registratie van Leverancier-Product-Combinaties (LPC's) de meest voorkomende tekortkoming was. Alle borgingsactiviteiten van SecureFeed beginnen met het in beeld brengen van alle LPC's. Het is dan ook van belang dat deelnemers aan SecureFeed hun volledige LPC-lijst opgeven, conform de scope van SecureFeed. Deelnemers moesten eventuele tekortkomingen binnen een gestelde termijn opvolgen. Bijvoorbeeld ontbrekende LPC's alsnog registreren.

Tracking & Tracing

Sinds de start van SecureFeed voeren deelnemers jaarlijks een voorgeschreven Tracking & Tracing (T&T) en recall test uit. Doel van de test en de evaluatie ervan is het verder verbeteren van de systemen voor T&T en recall procedures van deelnemers. Dit draagt bij aan het minimaliseren van de nadelige gevolgen in geval van calamiteiten en recall.

In 2017 evalueerde SecureFeed de procedure voor de jaarlijkse opdracht. Dat leidde tot herziening van de procedure. De groei van het aantal deelnemers in de afgelopen jaren leidde namelijk tot een grotere diversiteit onder de deelnemers. Door die onderlinge verschillen, herkenden deelnemers zich niet altijd in één van de voorgelegde test-opdrachten. De gewijzigde aanpak houdt beter rekening met verschillen tussen (bedrijfstypes van) de deelnemers. Ook zijn vanaf 2018 testresultaten beter te beoordelen en kan SecureFeed leerpunten beter uitwisselen met deelnemers.

Aantal en herkomst leveranciers

Deelnemers melden nieuwe leveranciers aan in de databank van SecureFeed. SecureFeed beoordeelt of de leverancier gecertificeerd is en toe te laten is voor SecureFeed-deelnemers. Eind 2017 bevatte de databank 1.263 leveranciers. Dat zijn er bijna 50 meer dan eind 2016 stonden geregistreerd. De nieuwe leveranciers komen uit Europese landen. Evenals voorgaande jaren is bijna 40% afkomstig uit Nederland, bijna een kwart komt uit Duitsland en bijna 20% uit België (zie tabel 1).

Tabel 1. Overzicht herkomst leveranciers van deelnemers SecureFeed

Land	Aantal leveranciers 2017	Aantal leveranciers 2016	Aantal leveranciers 2015
Australië	1	1	1
België	241	245	270
Brazilië	0	0	1
Bulgarije	1	2	1
China	4	3	3
Cyprus	1	1	1
Denemarken	9	9	9
Duitsland	323	303	300
Finland	3	3	3
Frankrijk	81	83	77
Griekenland	2	2	2
Hongarije	5	4	1
Ierland	5	3	2
India	1	1	0
Italië	15	11	8
Litouwen	4	1	2
Luxemburg	5	4	5
Maleisië	1	1	1
Malta	1	0	0
Nederland	468	461	482
Noorwegen	1	1	1
Oostenrijk	9	5	6
Polen	18	18	15
Singapore	1	1	1
Slowakije	4	3	3
Spanje	10	9	6
Tsjechië	2	1	0
Turkije	0	1	0
Ver. Koninkrijk	25	22	20
Ver. Staten	2	1	2
Zweden	6	6	3
Zwitserland	14	9	6
Totaal	1.263	1.215	1.232

Leverancier-Product-Combinaties

Deelnemers voeren al hun Leverancier-Product-Combinaties (kortweg LPC's) in de databank van SecureFeed in.

Het 'product' staat hier voor een ingekocht diervoeder. SecureFeed beoordeelt de leveranciers, de diervoeders en de LPC's. Pas nadat SecureFeed een LPC heeft beoordeeld en goedgekeurd, mag de deelnemer het product kopen, innemen, verwerken en verkopen. In totaal stonden eind 2017 ruim 6.800 beoordeelde LPC's in de databank. Het aantal LPC's stabiliseerde zich. Ongeveer een derde deel van de LPC's betrof deelnemersleveringen onderling (zie tabel 2).

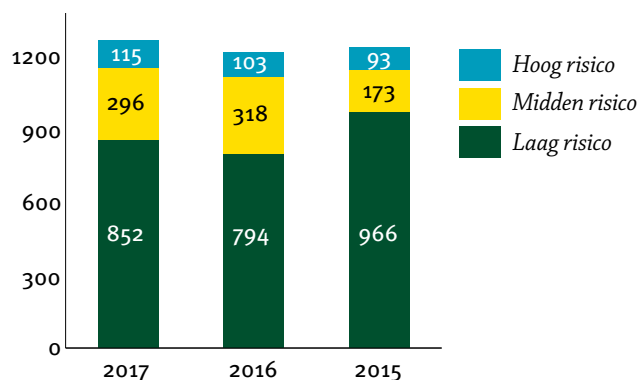
Indeling leveranciers op basis van risico

SecureFeed deelt leveranciers in naar risicoklasse. De indeling gebeurt op basis van de risicoclassificatie van de producten die de leverancier levert. Bevat zijn assortiment minimaal één product uit risicoklasse Hoog, dan valt ook de leverancier in die klasse (zie figuur 6). De toename van het aantal Hoog risico-leveranciers betrof met name leveranciers van het product 'maïs alle herkomsten'.

Tabel 2. Aantal Leverancier-Product-Combinaties (LPC's) en onderverdeling naar risicoklasse in 2017, 2016 en 2015

	Aantal 2017	Aantal 2016	Aantal 2015
Totaal aantal LPC's	6.832	6.749	6.506
Deelnemersleveringen onderling	2.470	2.540	2.166

Figuur 6. Indeling leveranciers naar risicoklasse

Opmerkingen bij figuur 6:

- 2017: - 43 van de 115 leveranciers Hoog risico leverden maïs alle herkomsten (onbewerkt product)
- 64 van de 296 leveranciers Midden risico leverden maïs EU-5 (onbewerkt)
- 2016: - 35 van de 103 leveranciers Hoog risico leverden maïs alle herkomsten (onbewerkt product)
- 109 van de 318 leveranciers Midden risico leverden maïs EU-5 (onbewerkt)
- 2015: - In 2015 werden alle leveranciers van maïs (toen risicoklasse Hoog) als leverancier Laag risico gekwalificeerd, omdat deze leveranciers niet voorafgaand aan goedkeuring ge-audit werden (overige leveranciers Hoog wel)

Audits leveranciers

SecureFeed verricht audits op leveranciers om te bevestigen dat de betreffende leverancier producten levert die op gebied van voedsel- en voederveiligheid voldoen aan de verwachtingen van SecureFeed, om kennis te vergaren hoe grondstoffen tot stand komen en voor verificatie van de SecureFeed risico-classificatie.

In 2017 voerde SecureFeed in totaal 122 leveranciersaudits uit. Dit voldeed aan de doelstelling van 120. Met de audits nam de kennis van een aantal processen binnen SecureFeed toe. De resultaten van de audits zijn gebruikt bij de herziening

van de risicoclassificatie. Van de bezochte bedrijven, leverden er 94 rechtstreeks aan deelnemers van SecureFeed.

De andere 28 waren zogeheten voorschakels: zij werkten in een (productie)fase voorafgaand aan de leveranciers van SecureFeed-deelnemers. SecureFeed bezocht 110 bedrijven voor een reguliere leveranciersaudit.

Daarnaast zijn 12 bedrijven bezocht naar aanleiding van een overschrijding van de norm voor een contaminant, na een melding over een onregelmatigheid of wegens een andere specifieke aanleiding (zie tabellen 3 t/m 5).

Tabel 3. Aantal uitgevoerde audits naar land in 2017, 2016 en 2015

Land**	2017		2016		2015	
	Aantal leveranciers	Aantal voorschakels*	Aantal leveranciers	Aantal voorschakels*	Aantal leveranciers	Aantal voorschakels*
Argentinië		7				
België	14	1	16	1	16	2
Denemarken			1		2	
Duitsland	23	6	24	2	18	9
Engeland	1	1			4	2
Finland				1		
Frankrijk	5		4	4	1	2
Griekenland	1					
Hongarije	1					
IJsland				4		
Indonesië				7		
Marokko				2		
Nederland	47	6	41	5	75	9
Noorwegen						2
Oostenrijk					1	
Peru						5
Polen	1		3	2		
Rusland		6				
Spanje		1		2		2
Tsjechië				1		
Zwitserland	1		1		2	
Totaal	94	28	90	31	119	33

* Voorschakels betreffen in dit overzicht de initiële producenten van het diervoeder

** Betreft locatie bezochte vestiging; bij een deel van de leveranciers omvat de audit importproduct in de risicoklasse Midden of Laag van buiten de EU

Tabel 4. Aantal uitgevoerde audits naar risicoklasse in 2017, 2016 en 2015

	2017		2016		2015	
Risicoklasse	Aantal leveranciers	Aantal voorschakels	Aantal leveranciers	Aantal voorschakels	Aantal leveranciers	Aantal voorschakels
Hoog risico	21	9	25	24	31	23
Midden risico	31	8	40	4	31	3
Laag risico	42	11	25	3	57	7
Totaal	94	28	90	31	119	33

Tabel 5. Aantal uitgevoerde audits naar aanleiding in 2017, 2016 en 2015

	2017		2016		2015	
Aanleiding audit	Aantal leveranciers	Aantal voorschakels	Aantal leveranciers	Aantal voorschakels	Aantal leveranciers	Aantal voorschakels
Regulier	84	26	80	28	107	31
Specifiek	10	2	10	3	12	2
Totaal	94	28	90	31	119	33

Auditoren

Een auditteam bestaat uit een lead-auditor en een co-auditor. De auditoren die de audits uitvoerden, waren werkzaam bij deelnemers van SecureFeed. De 122 leveranciersaudits zijn uitgevoerd door 25 lead-auditoren en 38 co-auditoren. Deze auditoren waren werkzaam bij 44 verschillende deelnemers (zie tabel 6).

Tabel 6. Aantal deelnemers dat lead- en/of co-auditoren leverde in 2017, 2016 en 2015

	Aantal deelnemers 2017	Aantal deelnemers 2016	Aantal deelnemers 2015
Leverde lead- en co-auditoren	6	4	4
Leverde lead-auditoren	11	15	16
Leverde co-auditoren	27	34	31
Totaal	44	53	51

Opmerkingen bij tabel 6:

In 2015 voerden 25 lead-auditoren en 38 co-auditoren 152 audits uit.

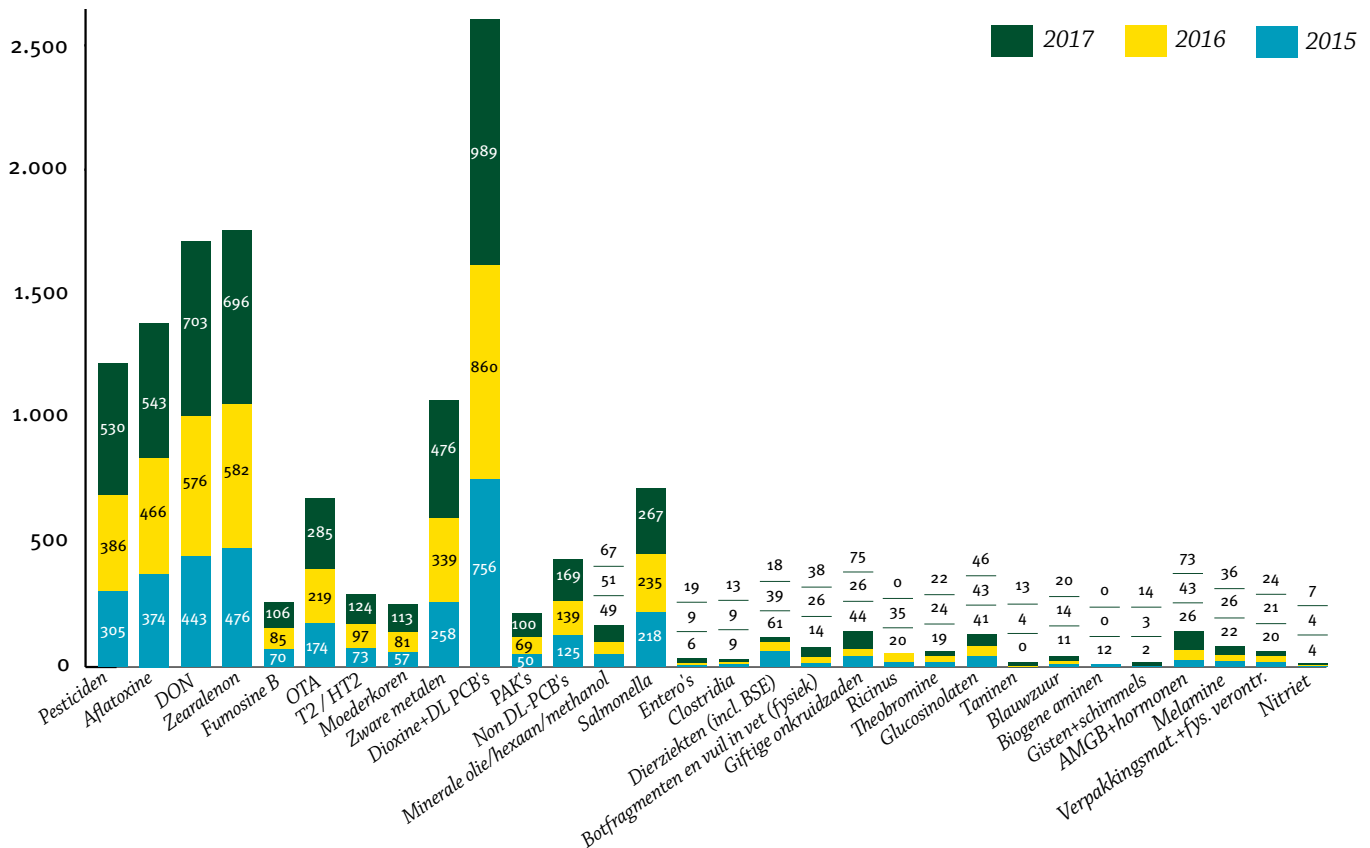
In 2016 voerden 25 lead-auditoren en 42 co-auditoren 121 audits uit.

Witness-audits

In 2017 zijn 20 leveranciersaudits gemonitord. Dit was 83% van de doelstelling. Doel van het monitoren van auditoren waren het evalueren van de prestaties, het waarborgen van de kwaliteit en onafhankelijkheid van de audits en het borgen van competenties van auditoren. De auditoren ervoeren deze genoemde witness audits als positief. De witness audits wezen uit dat de auditoren beschikten over goede kennis van de branche en van voedselveiligheidsrisico's. Ook waren ze zorgvuldig bij het vaststellen van de scope en ze voerden diepgaande audits uit op de door SecureFeed benoemde risico's in de risicoclassificatie. Over de jaren heen blijkt de structuur in de audits te zijn verbeterd. Uit de witness audits kwamen concrete punten om de effectiviteit van de audits op een aantal punten te verbeteren, zoals het beter identificeren van het proces, de samenwerking tussen lead- en co-auditor, de gezamenlijke voorbereiding, de basis waarop ze constatering en uitschreven en de conclusie van de audit.

De aandachtspunten uit de evaluatie vormen input voor het harmonisatie- en opleidingsprogramma 2018 voor SecureFeed auditoren. In 2017 organiseerde SecureFeed tweemaal harmonisatiebijeenkomsten en een opleidingsdag voor lead-auditoren. Ook daarbij kwamen verbeterpunten aan de orde.

Figuur 7. Aantal analyses per contaminant in 2017, 2016 en 2015

Monitoring

De kern van het werk van SecureFeed is het ontwikkelen en beheren van een hoogwaardig collectief systeem voor risicobeoordeling en monitoring van grondstoffen en de leveranciers ervan. Bedrijven die voedermiddelen, mengvoeders en toevoegingsmiddelen rechtstreeks leveren aan veehouders, werken via SecureFeed samen aan die risicobeoordeling en monitoring.

Monitoring is een belangrijke pijler onder het SecureFeed Borgingssysteem. In de eerste plaats betreft dit monitoring in enge zin: de diverse monitoringsplannen (verplicht en vrijwillig) waarvoor deelnemers van SecureFeed monsters van diervoeders nemen en analyseresultaten onderling delen. In de tweede plaats betekent monitoring het volgen van processen, het verzamelen van informatie over processen, en het bewaken van de processen en het signaleren van afwijkingen. In die laatste betekenis worden alle elementen van het SecureFeed Borgingssysteem gemonitord. De resultaten van de monitoring maken inzichtelijk hoe de diervoeder- en voedselveiligheid er voor staan. Welke risico's zijn naar tevredenheid geborgd? Welke nieuwe gevaren vragen meer aandacht? De volgende paragrafen besteden aandacht aan

monitoring in enge zin, de diverse monitoringsplannen en aan de meldingen van overschrijdingen van actie- en afkeurgrenzen en geweigerde vrachten.

Monitoring contaminanten: het SecureFeed Monitoringsplan Diervoeders

Een brede verificatie van relevante contaminanten in de door deelnemers ingekochte diervoeders. Dat is in een notendop de functie van het [SecureFeed Monitoringsplan Diervoeders \(SMD\)](#). In 2017 stelde SecureFeed nieuwe uitgangspunten voor het SMD vast. De belangrijkste aanpassing is de keuze om diervoeders te bemonsteren bij het (diervoeder)bedrijf waar ze in het 'werkveld' (de scope) van SecureFeed komen. Er is veel handel tussen deelnemers onderling. Deze keuze heeft dan ook als gevolg dat niet meer alle deelnemers monsters hoeven te nemen voor het SMD. Dit gaat niet ten koste van het gewenste borgingsniveau.

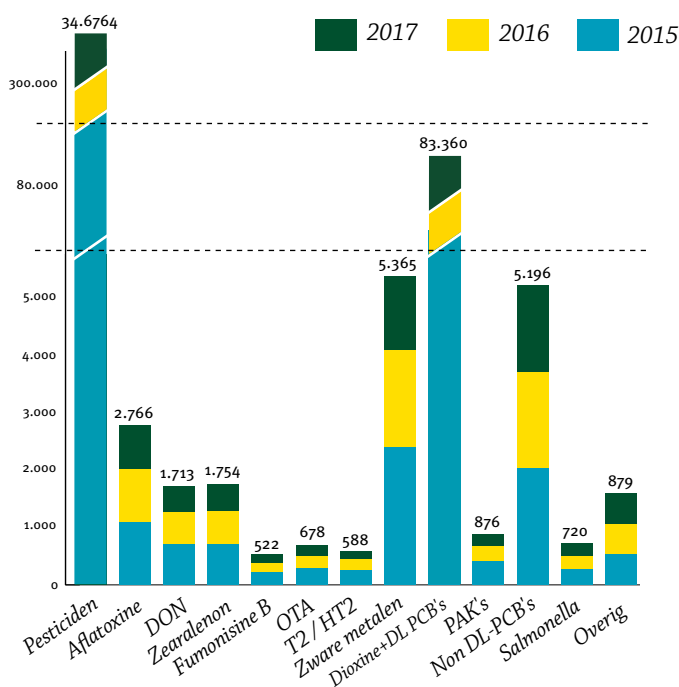
Resultaten

Het aantal analyses nam in 2017 verder toe (zie figuur 8). De groei is onder andere het resultaat van een groeiend aantal door deelnemers ingekochte diervoeders. Zo steeg tussen 2015 en 2017 het aantal diervoeders van 580 naar 607 (zie figuur 9). De dip in 2016 was het gevolg van het opschonen van het productassortiment in de databank en de risicoclassificatie.

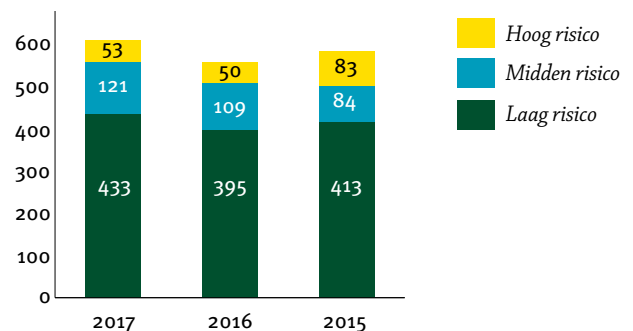
De stijging in het aantal analyses had ook zijn weerslag op het aantal analyseresultaten. Dit steeg naar ruim 220.000

(zie figuur 10). De sterke stijging werd mede veroorzaakt door voortdurende uitbreiding van de analyse-pakketten voor pesticiden. Daardoor kan een enkele pesticiden-analyse meer dan 300 individuele analyseresultaten opleveren. Evenals 2016 gaf ook het jaar 2017 weinig analyseresultaten boven de actie- of afkeurgrens, 0,024% in 2017 om 0,035% in 2016. Wel werden in 2017 iets meer contaminanten waargenomen onder de actiegrens. De twee overschrijdingen in 2017 betroffen Arseen in stro en Fluoride in lavameel.

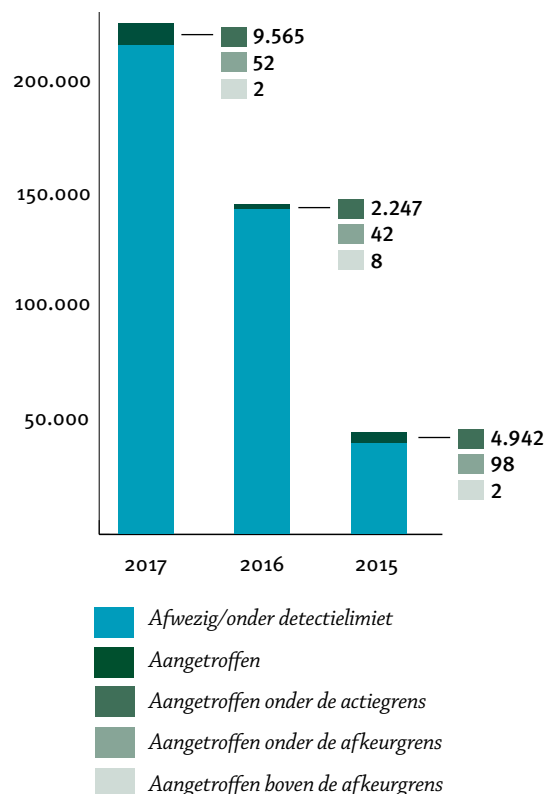
Figuur 8. Totaal aantal resultaten per contaminant in 2017, 2016 en 2015

Figuur 9. Indeling diervoeders naar risicoklasse

Figuur 10. Resultaten totaal aantal analyses in 2017, 2016 en 2015

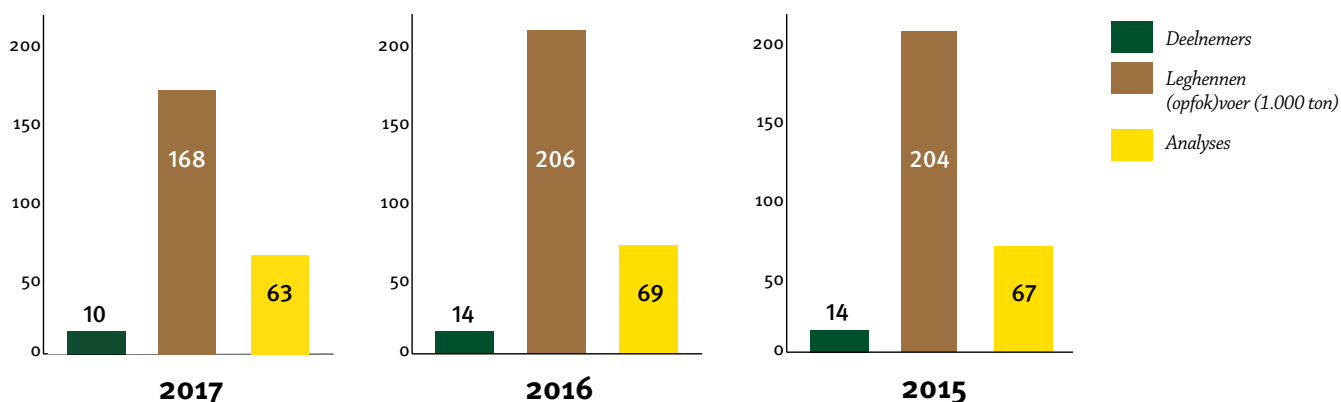

Dioxine-monitoring in legpluimvee(opfok)voeders

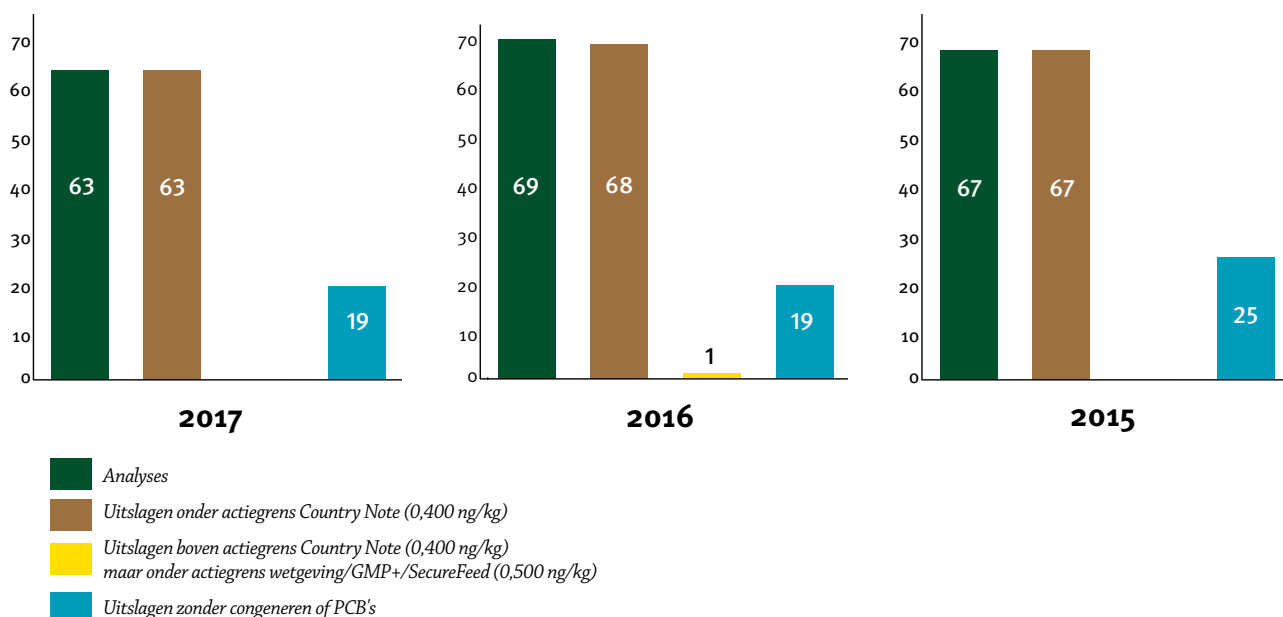

Ook in 2017 beheerde SecureFeed een collectief plan voor de [GMP+ Country Note BCN-NL2 'Dioxine-monitoring in legpluimvee\(opfok\)voeders'](#) voor kleine producenten (minder dan 50.000 ton/jaar). Halverwege 2017 verlaagde GMP+ FSA het minimum aantal verplicht te analyseren pluimveevoeders. Daarnaast staakte een aantal deelnemers de productie van pluimveevoeders in hun deelnemende productielocaties (van 14 in 2015 en 2016 naar 10 in 2017). Ondanks dat, bleef het aantal analyses op peil door een betere opvolging door de resterende deelnemers (zie [figuren 11 en 12](#)). Alle uitslagen uit 2017 bleven ver onder de actiegrens (van 0,4 ng/kg). In 2016 werd deze grens eenmaal overschreden.

Figuur 11. Kengetallen dioxinemonitoring

Figuur 12. Resultaten analyses Dioxine-monitoring leghennen(opfok)voeders

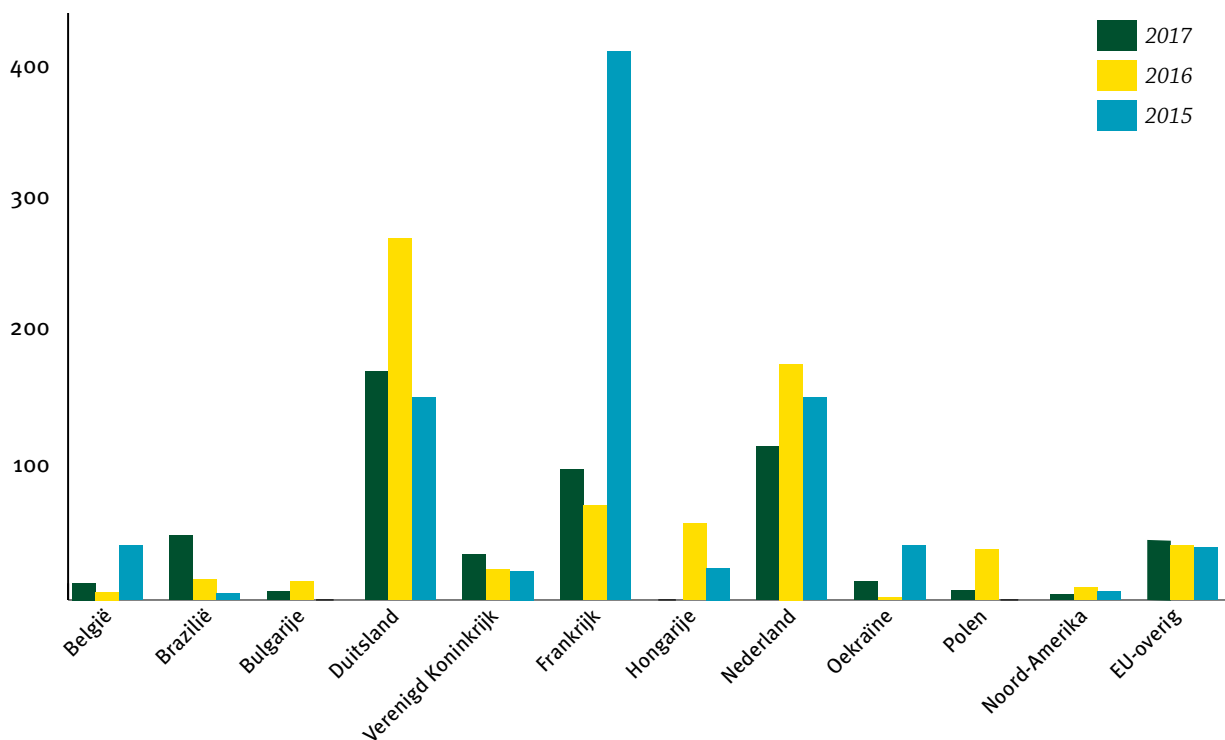
Mycotoxinen in nieuwe oogst granen

Het vrijwillige monitoringsplan Mycotoxinen in nieuwe oogst granen kende een 'rustig jaar'. Anders dan in 2015 (DON en ZEA in Franse maïs) en 2016 (DON en ZEA in tarwe), kende de West-Europese graanoogst van 2017 geen grote knelpunten met mycotoxinen. Mede als gevolg daarvan liep het totaal aantal geanalyseerde monsters terug van 893 in 2015 naar 555 in 2017 (zie figuren 13, 14 en 15). Vooral de spectaculaire daling in het aantal analyses op maïs valt op. Daarnaast is de gestage groei in het aantal analyses in gerst opvallend. Het aantal geanalyseerde mycotoxinen daalde

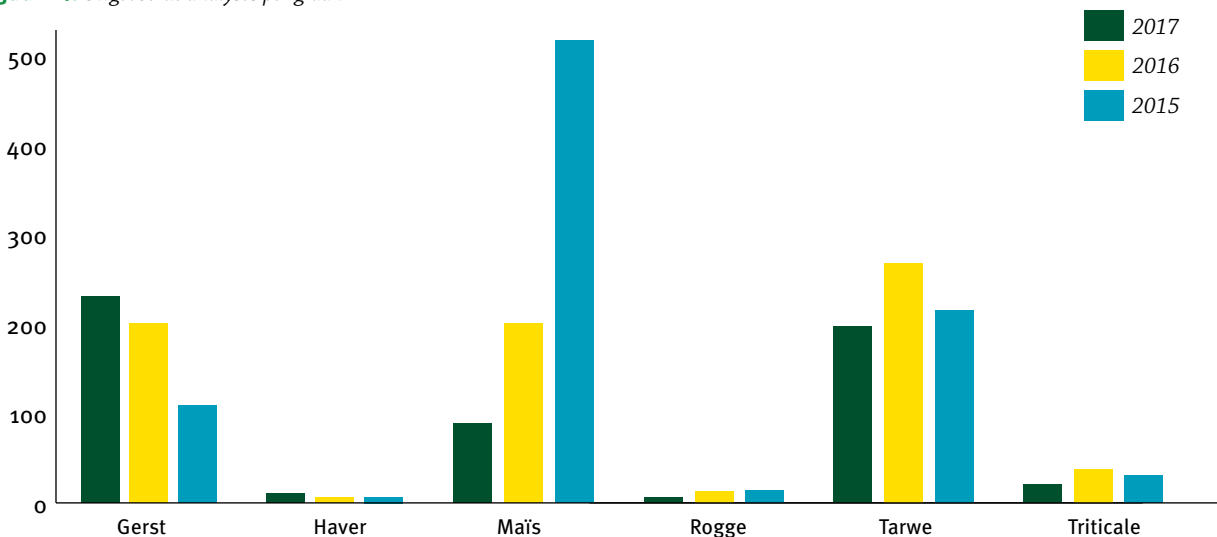
navenant, waarbij DON en ZEA de meest geanalyseerde mycotoxinen bleven (zie figuur 16).

Uitgezonderd een overschrijding van de wettelijke norm voor Moederkoren in tarwe, waren er in 2017 geen overschrijdingen van afkeurgrenzen. In gerst, haver, rogge en triticale werd voor geen enkel mycotoxine de actiegrens overschreden. In tarwe en maïs waren er enkele overschrijdingen van de actiegrens voor DON (4,3 mg/kg in maïs; 4,6 mg/kg in tarwe) en ZEA (0,395 mg/kg in maïs; 0,737 mg/kg in tarwe).

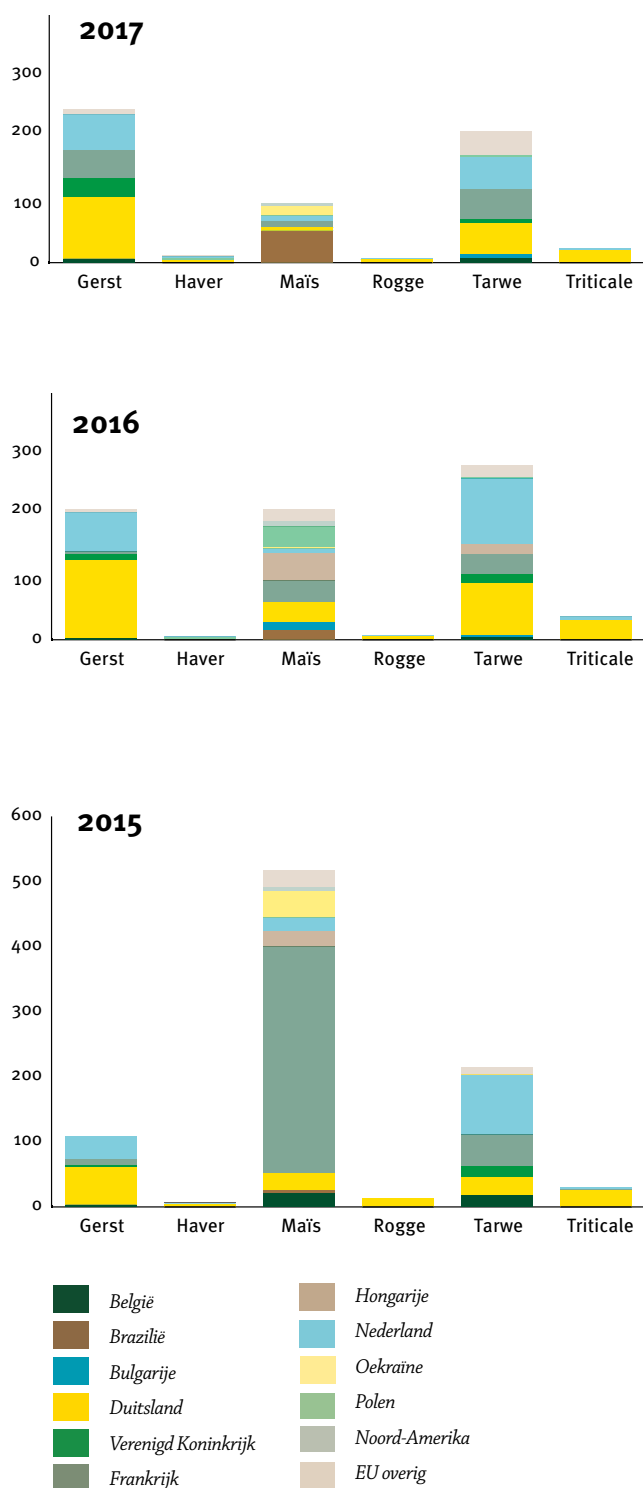
Figuur 13. Herkomstlanden granen

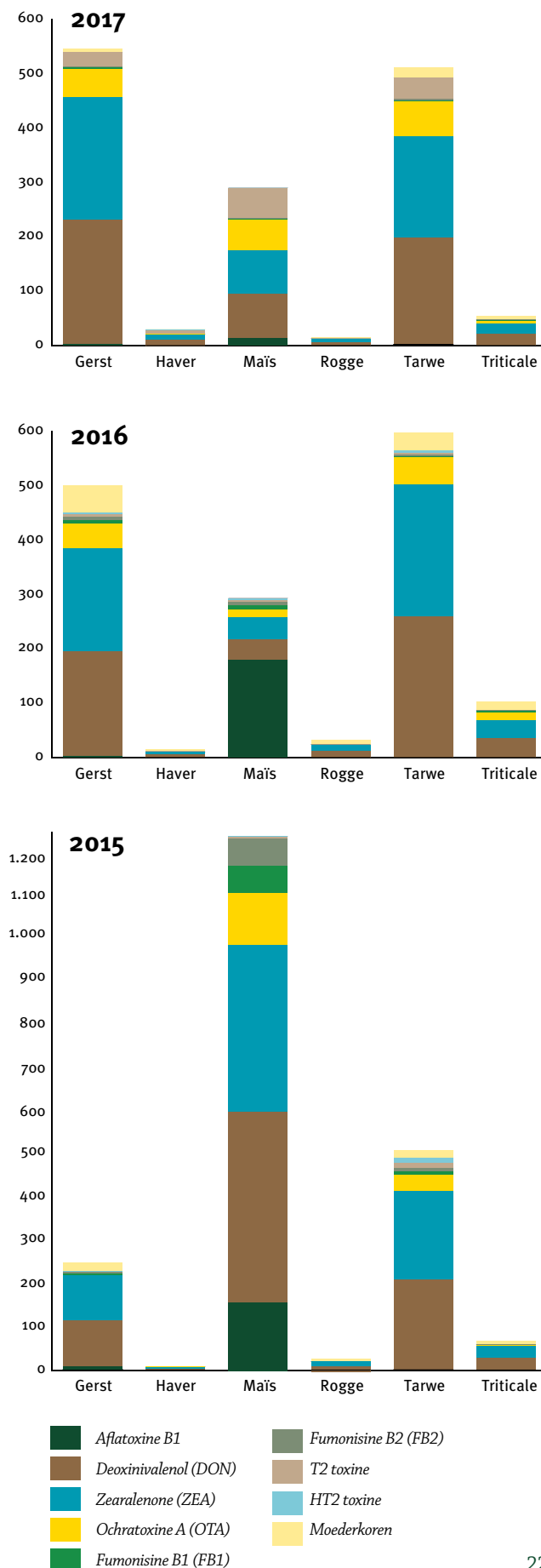
Figuur 14. Uitgevoerde analyses per graan

Figuur 15. Uitgevoerde analyses naar gewas per herkomstland

Figuur 16. Uitgevoerde analyses naar mycotoxine per gewas

Het Aflatoxine B1 protocol

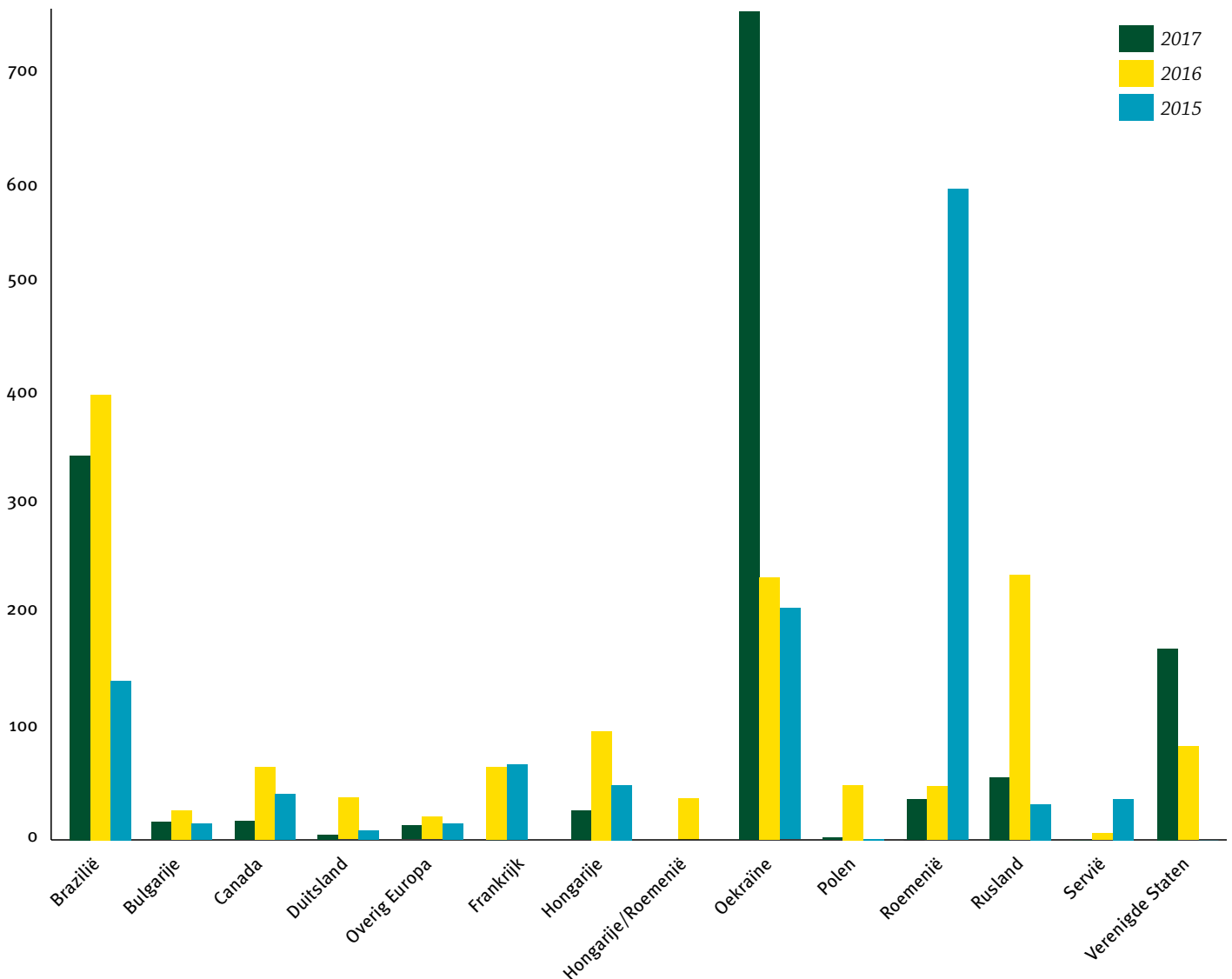
Het jaar 2017 markeerde het eerste lustrum van het **Aflatoxine B1 protocol** voor de beheersing van het risico van Aflatoxine B1 in melkveevoeders, vooral afkomstig uit maïs en maïs(bij)producten.

Aflatoxine B1 in maïs en maïs(bij)producten

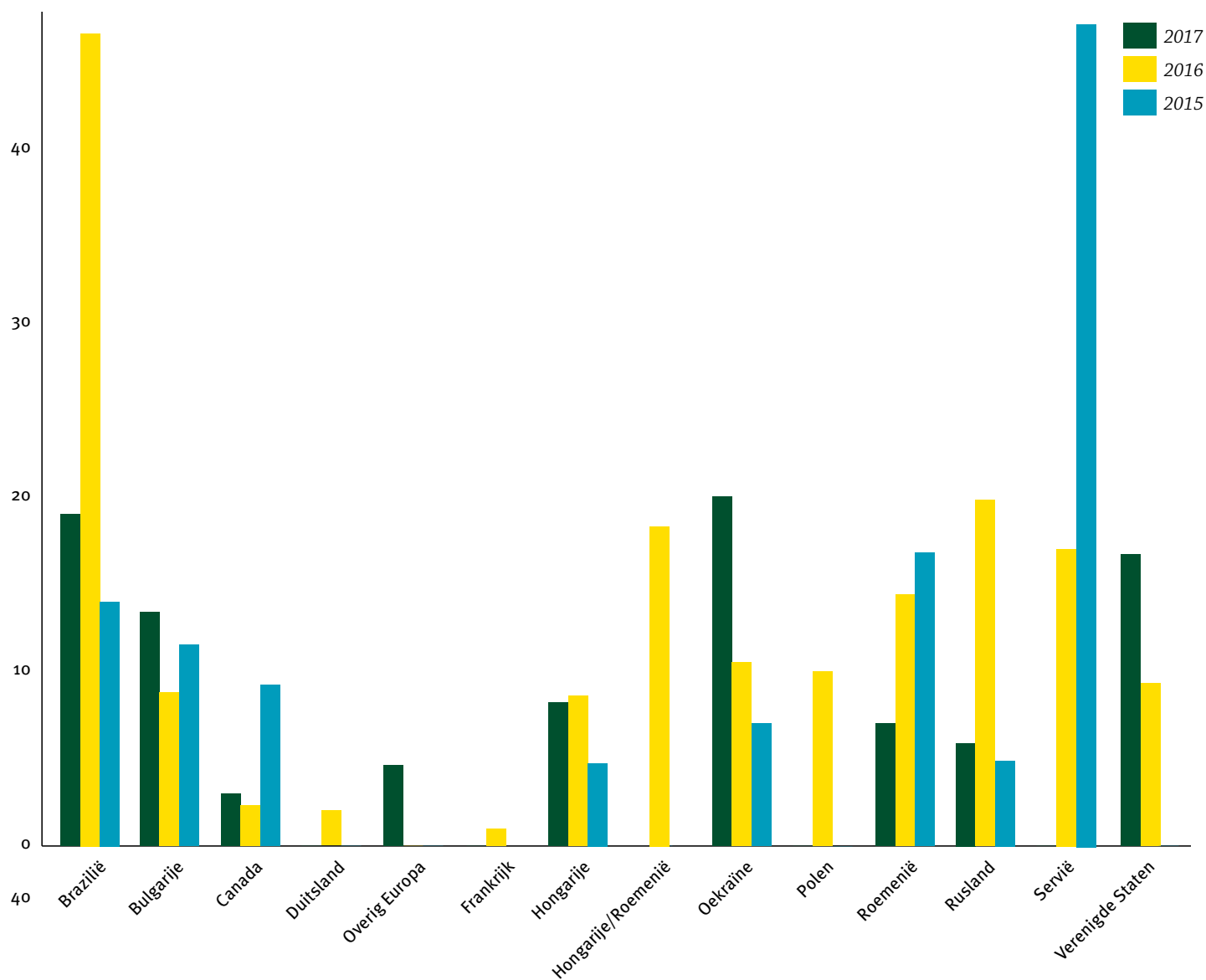
In 2017 steeg het aantal door deelnemers ingestuurde partij-analyses op Aflatoxine B1 in maïs verder, naar 1.421 stuks. De top drie landen waren Oekraïne (738 analyses), Brazilië (343 analyses) en de Verenigde Staten (171 analyses) (zie figuur 17). Ten opzichte van 2016 viel naast de stijging in resultaten uit de Oekraïne ook de daling in het aantal resultaten voor Russische maïs op. Beide landen werden in 2017 ingedeeld als Midden risicoland.

De uitslagen over 2017 lieten minder extreme waarden zien, dan 2015 (Servië) en 2016 (Brazilië) (zie figuur 18). Ook de gemiddeld aangetroffen waarden lagen lager dan in 2016. Negatieve uitschieter was Bulgarije. Hier werd niet alleen het hoogste gemiddelde gehalte Aflatoxine B1 aangetroffen (met 4,1 ppb ruim boven de SecureFeed actiegrens van 2,5 ppb; zie figuur 19), maar ook het laagste percentage partijen zonder detecteerbare hoeveelheid Aflatoxine B1, namelijk slechts 25% (zie figuur 20). Vooral Oekraïne scoorde, als groot herkomstland (738 partij-analyses), erg goed met ruim 94% 'Aflatoxine-vrije' partijen. De algemene conclusie over 2017 kan dan ook niet anders luiden dan dat het een rustig Aflatoxine-jaar was in maïs.

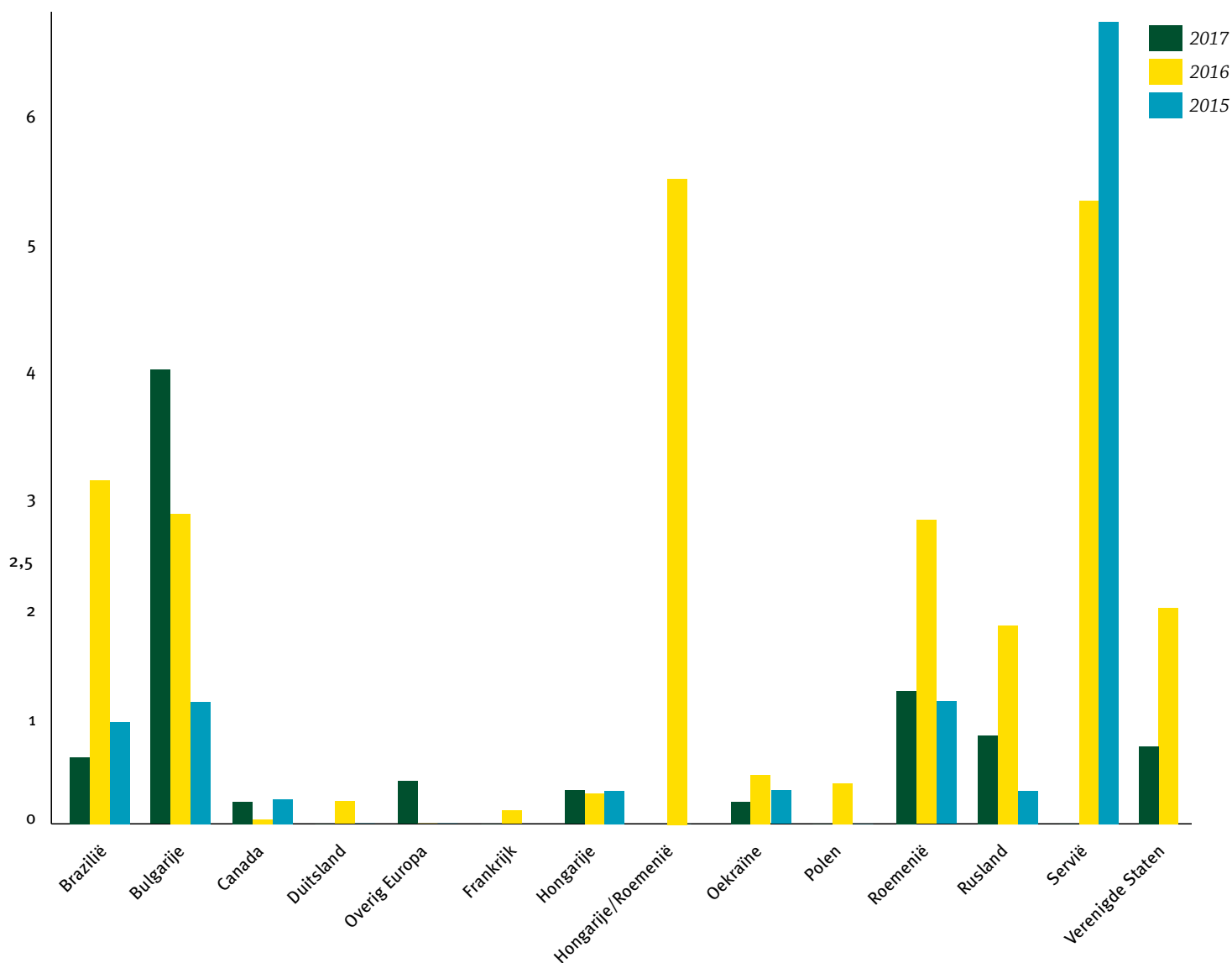
Figuur 17. Aflatoxine B1 in maïs: monsters per herkomst

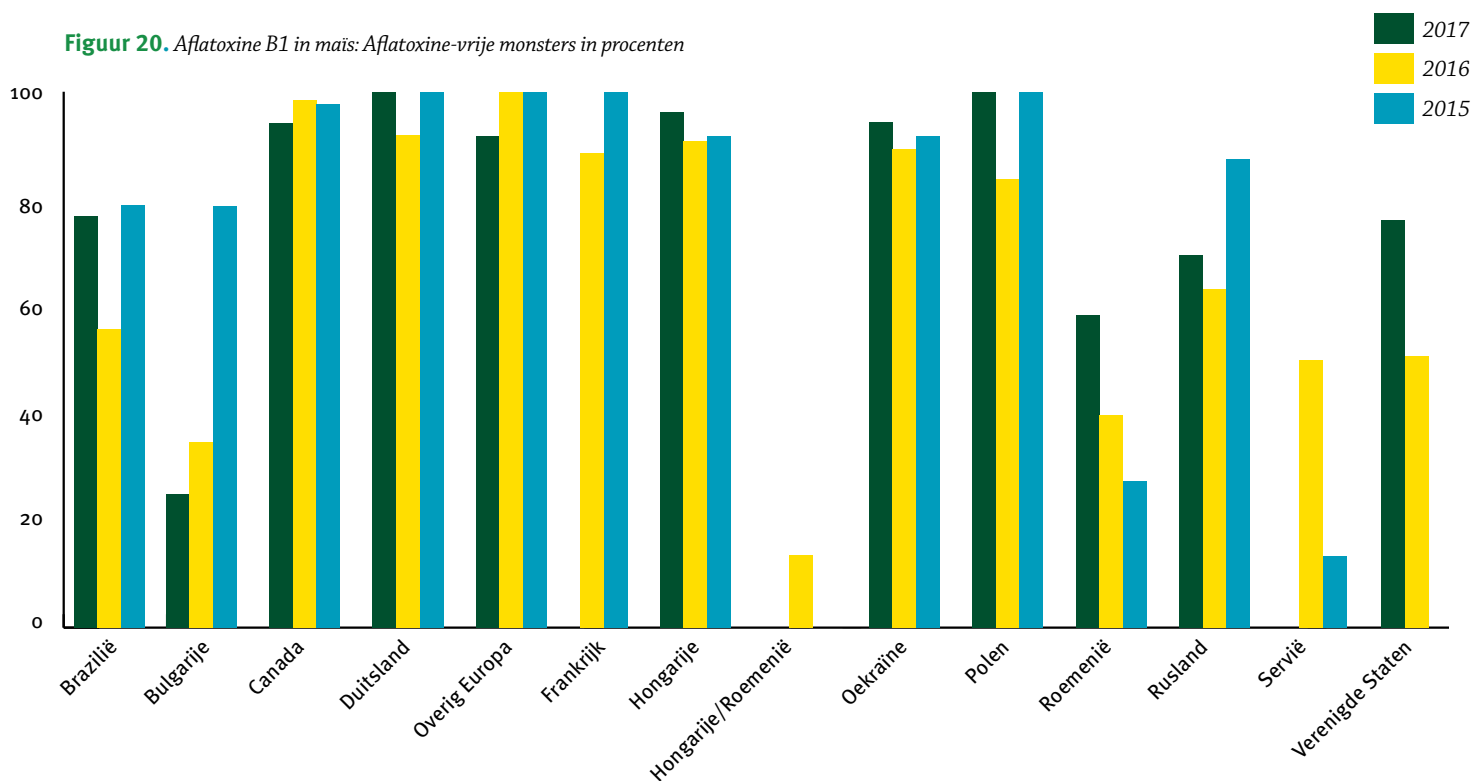
Figuur 18. Maximale Aflatoxine B1 gehalten in maïs

Figuur 19. Aflatoxine B1: gemiddelde gehalten (ppb)

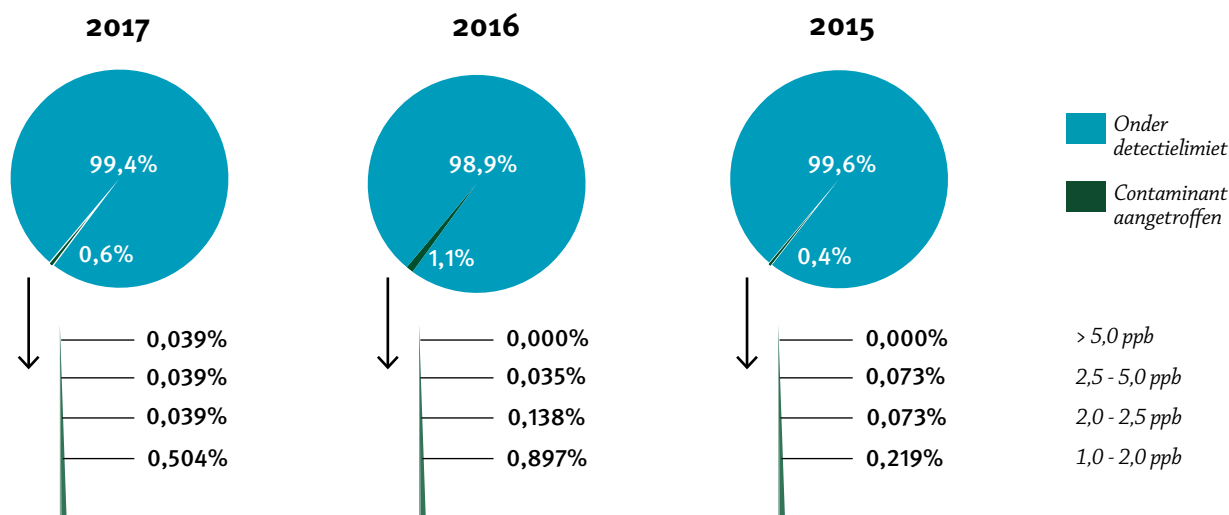
Figuur 20. Aflatoxine B1 in mais: Aflatoxine-vrije monsters in procenten

Aflatoxine B1 in melkveevoeders

In 2017 steeg het toch al hoge opvolgingspercentage (aantal daadwerkelijk ontvangen wekelijkse verificatie-analyses als percentage van het aantal in theorie te ontvangen analyses op Aflatoxine B1 in melkveevoeder) nog verder naar 97,2% (zie figuur 21). Het aandeel van de ingestuurde uitslagen onder de detectielimiet steeg eveneens, tot meer dan 99% (zie eveneens figuur 21). Eén geval overschreed de SecureFeed afkeurgrens van 2,5 ppb. Ook de wettelijke norm van 5 ppb werd eenmaal overschreden. Beide analyses hadden betrekking op één partij. Hierbij liet de reguliere, wekelijkse analyse een resultaat van 3,8 ppb zien, terwijl de heranalyse 7,2 ppb scoorde. Er was dus - in het hele jaar - slechts sprake van één afwijkende partij. De oorzaak van de besmetting lag slechts ten delen in de gebruikte maïs. In de betrokken partij melkveevoeder waren ook andere Aflatoxine-kritische voedermiddelen verwerkt, namelijk zonnebloemzaadschilfers en rijsteiwitconcentraat. Nader onderzoek wees uit dat beide voedermiddelen gecontamineerd waren met Aflatoxine B1 (resp. 30 ppb en 4,5 ppb). De eenmalige overschrijding in 2017 toont het belang aan van een verificatie van Aflatoxine B1 in melkveevoeders, naast de borging op de inkomende maïs.

Figuur 21. Analyseresultaten Aflatoxine B1 in mengvoeder voor melkvee

Inventarisatie *Salmonella* in mengvoeders

SecureFeed startte de halfjaarlijkse inventarisatie van *Salmonella*-analyses in mengvoeders in 2015 als reactie op *Salmonella*-rapportages van de overheid. Uit die rapportages bleek namelijk dat de bestaande kanalen niet goed in staat waren om de volledige cijfers van de *Salmonella* verificatie in de Nederlandse mengvoederindustrie te achterhalen. Omdat de infrastructuur en het deelnemersveld van

SecureFeed dit wel mogelijk maakten, verzamelt SecureFeed sinds 2015 de cijfers en deelt deze met relevante partijen en ketenpartners, zoals overheden en de pluimveesector. De cijfers van 2017 laten eenzelfde beeld zien als in 2016: een aanhoudend lage prevalentie van *Salmonella* in mengvoeders (zie tabel 7).

Tabel 7. *Salmonella* prevalentie in mengvoeders 2017, 2016 en 2015

Mengvoeder	2017				2016				2015			
	Totaal (N)	Negatief (N)	Positief (N)	Positief (%) prevalentie	Totaal (N)	Negatief (N)	Positief (N)	Positief (%) prevalentie	Totaal (N)	Negatief (N)	Positief (N)	Positief (%) prevalentie
Pluimvee (behandeld/verhit)	6.427	6.425	2	0,03	5.390	5.389	1	0,02	4.520	4.518	2	0,04
Pluimvee (onbehandeld/onverhit)	4.552	4.543	9	0,20	4.613	4.602	11	0,24	5.919	5.901	18	0,30
Pluimvee totaal	10.979	10.968	11	0,10	10.003	9.991	12	0,12	10.439	10.419	20	0,19
Varkens	2.848	2.845	3	0,11	2.741	2.740	1	0,04	2.975	2.971	4	0,13
Rundvee	2.243	2.241	2	0,09	2.003	2.001	2	0,10	1.865	1.861	4	0,21
Overig	697	697	0	0	552	552	0	0	641	641	0	0
Totaal	16.767	16.751	16	0,10	15.299	15.284	15	0,10	15.920	15.892	28	0,18

N: aantal onderzochte monsters (aanwezig in 25 gram)

Prevalentie (%): aantal positief/aantal totaal

Meldingen, overschrijdingen en geweigerde vrachten

Voor deelnemers van SecureFeed geldt een meldplicht bij situaties waarbij de diervoeder- en/of de voedselveiligheid in het geding kan zijn of kan komen. Als bijvoorbeeld uit analyses blijkt dat een waarde voor een stof een actie- of afkeurgrens overschrijdt, meldt de deelnemer dit rechtstreeks bij SecureFeed via de SecureFeed databank. Daarop kan SecureFeed actie ondernemen, bijvoorbeeld door andere deelnemers en ketenpartners te waarschuwen. Zo zijn (verhoogde) risico's voor de voeder- en voedselveiligheid bijtijds in te perken en/of te voorkomen.

SecureFeed geeft meldingen een kwalificatie, afhankelijk van de (mogelijke) impact van de situatie:

- Een 'Signaal': het betrokken individuele bedrijf kan met eigen (extra) maatregelen de gevolgen van het probleem beheersen;
- Een 'Alert': bij meer diervoederbedrijven zijn extra waakzaamheid en soms aanvullende maatregelen vereist;
- Een 'Geweigerde vracht': de (handels)kwaliteit is het probleem, niet de veiligheid;
- Een 'Calamiteit': heeft de meeste impact en treft ook andere ketenschakels.

De meldplicht geldt onder meer bij de volgende situaties:

- Overschrijding van wettelijke of GMP+-normen en/of actie- en afkeurgrenzen van SecureFeed voor ongewenste stoffen en producten;
- Een *Salmonellabesmetting*;
- Een ongezonde partij (schimmel, broei, rotting, nat, meer dan geringe afwijkende geur, etc.);
- Een sterk verhoogde temperatuur, waarbij de volgende richtlijnen zijn aan te houden:
 - granen max. 30° C;
 - bijproducten van oliezaden (schroten, schilfers en hullen) max. 50° C;
 - bijproducten van granen en alle overige producten max. 40° C;
- Een bijmenging hoger dan de wettelijke norm (meer dan 5%);
- Het transport voldoet niet aan de voorwaarden van GMP+;
- De transporteur is niet GMP+-gecertificeerd;
- Voorvrachten en/of reinigingen zijn niet in overeenstemming met de voorwaarden van GMP+;
- De laadruimte is vervuild.

Resultaten meldingen en overschrijdingen

Voor het tweede jaar op rij, daalde het aantal meldingen van mogelijke bedreigingen van de voeder- en voedselveiligheid. Van 939 meldingen in 2015, via 753 in 2016 naar 484 in 2017 (zie figuur 22). Evenals in 2016, waren er in 2017 geen calamiteiten.

Het jaar 2015 toonde de gevolgen van de slechte West-Europese graanoogst uit 2014 (zie figuur 22). Dat resulteerde in veel meldingen (signalen) van DON en ZEA in Franse en Duitse granen in het eerste half jaar (zie figuur 23).

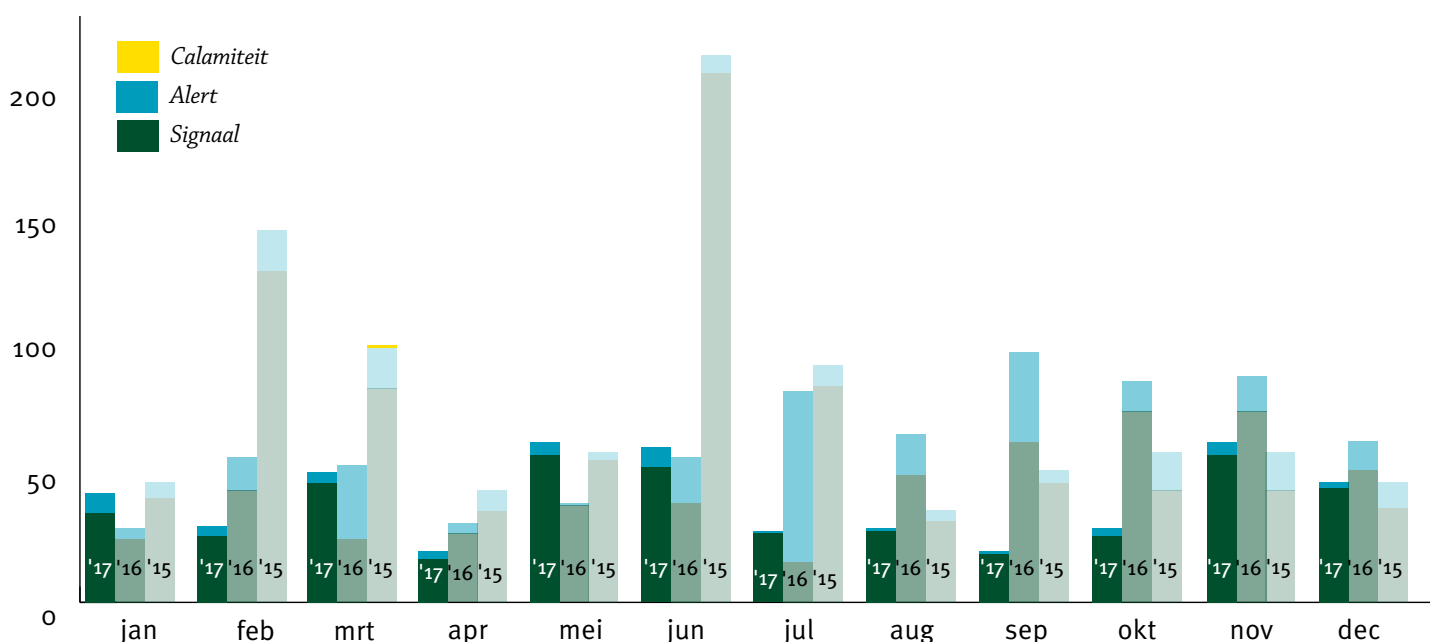
Het jaar 2016 werd gekenmerkt door ZEA-problemen in Argentijnse en Braziliaanse sojaproducten en Aflatoxine B1 in maïs uit Brazilië en Zuidoost-Europa (zie figuur 24).

Het jaar 2017 kende geen grote pieken of dalen in het aantal meldingen (zie figuur 22). Vooral het relatief grote aandeel meldingen uit Nederland viel op (21,9%).

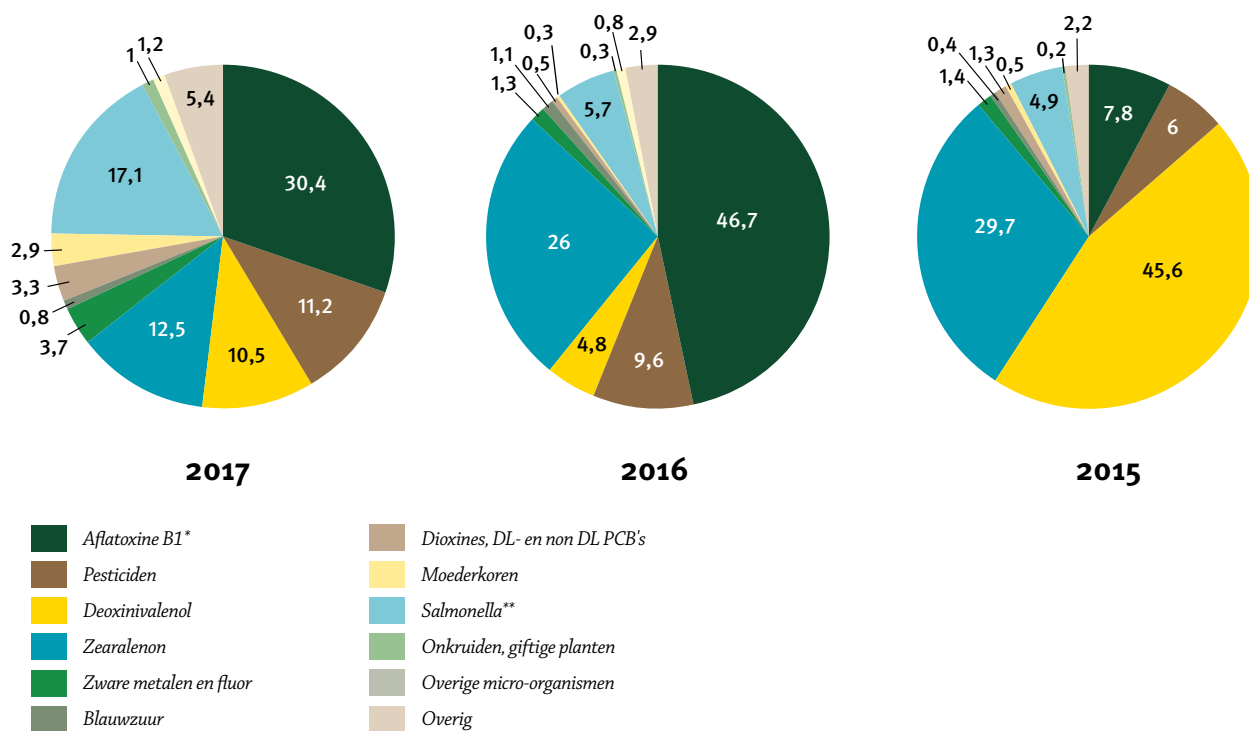
Waar in 2017, vergeleken met 2016, het aantal meldingen voor Aflatoxine B1 scherp daalde (van 352 naar 147), evenals die voor ZEA (van 196 naar 60), viel de stijging van het aantal Salmonella meldingen van 43 naar 83 uit de toon (zie figuur 23). Die meldingen kwamen vooral voor rekening van soja-producten (28 meldingen), koolzaad-producten (23 meldingen) en mengvoeder voor pluimvee (13 meldingen). De 147 meldingen voor Aflatoxine B1 kwamen voornamelijk van maïs en maïs(bij)producten (106 stuks).

De eerste drie jaren van het bestaan van SecureFeed bleek dat regionale weersomstandigheden tijdens de teelt en oogst in sterke mate het beeld bepaalden van de meldingen. Dit gold zowel het aantal, de aard van de contaminant als de herkomst, zoals DON en ZEA in West-Europese granen, Aflatoxine B1 in maïs (Zuid-Amerika en Zuid-oost Europa) en ZEA in Zuid-Amerikaanse sojaproducten.

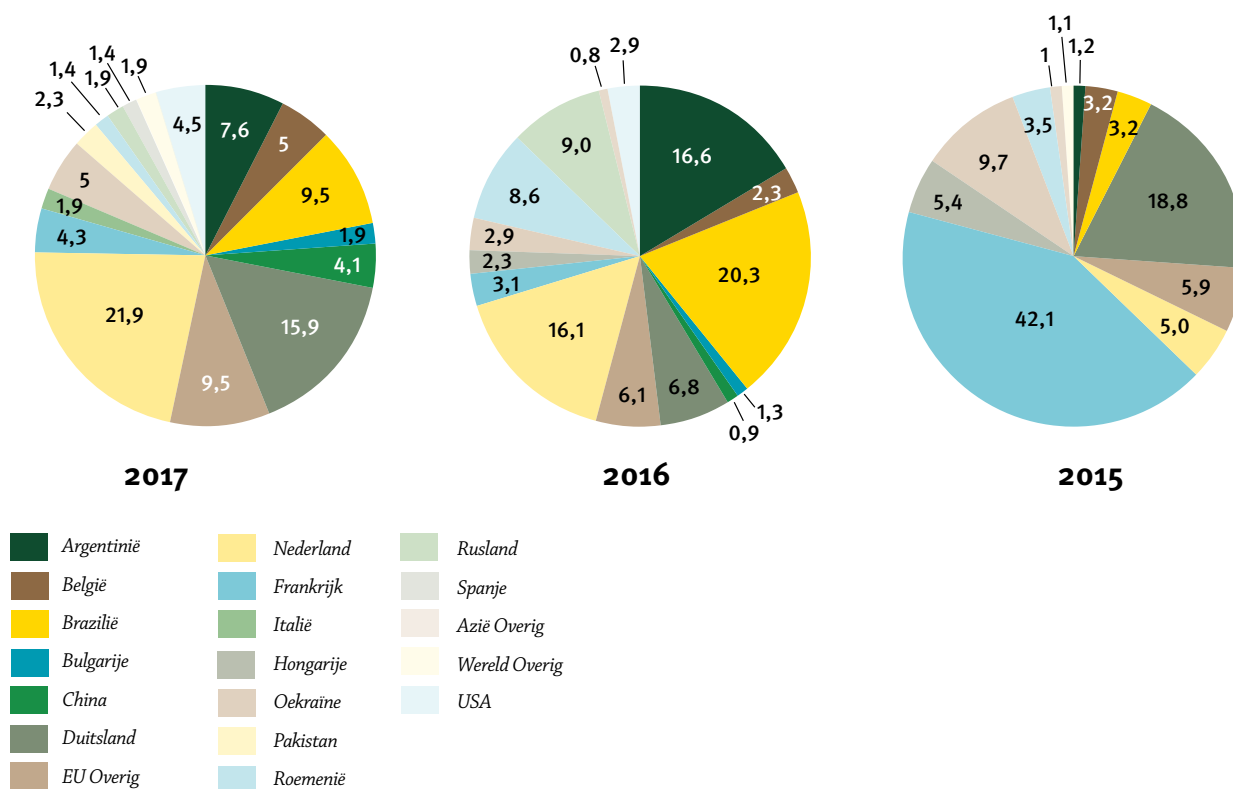
Figuur 22. Aantal meldingen in 2017, 2016 en 2015 onderverdeeld naar Signaal, Alert en Calamiteit

Figuur 23. Spreiding meldingen over groepen contaminanten in procenten - EWS 2016 - notificaties

Figuur 24. Geografische spreiding van de meldingen

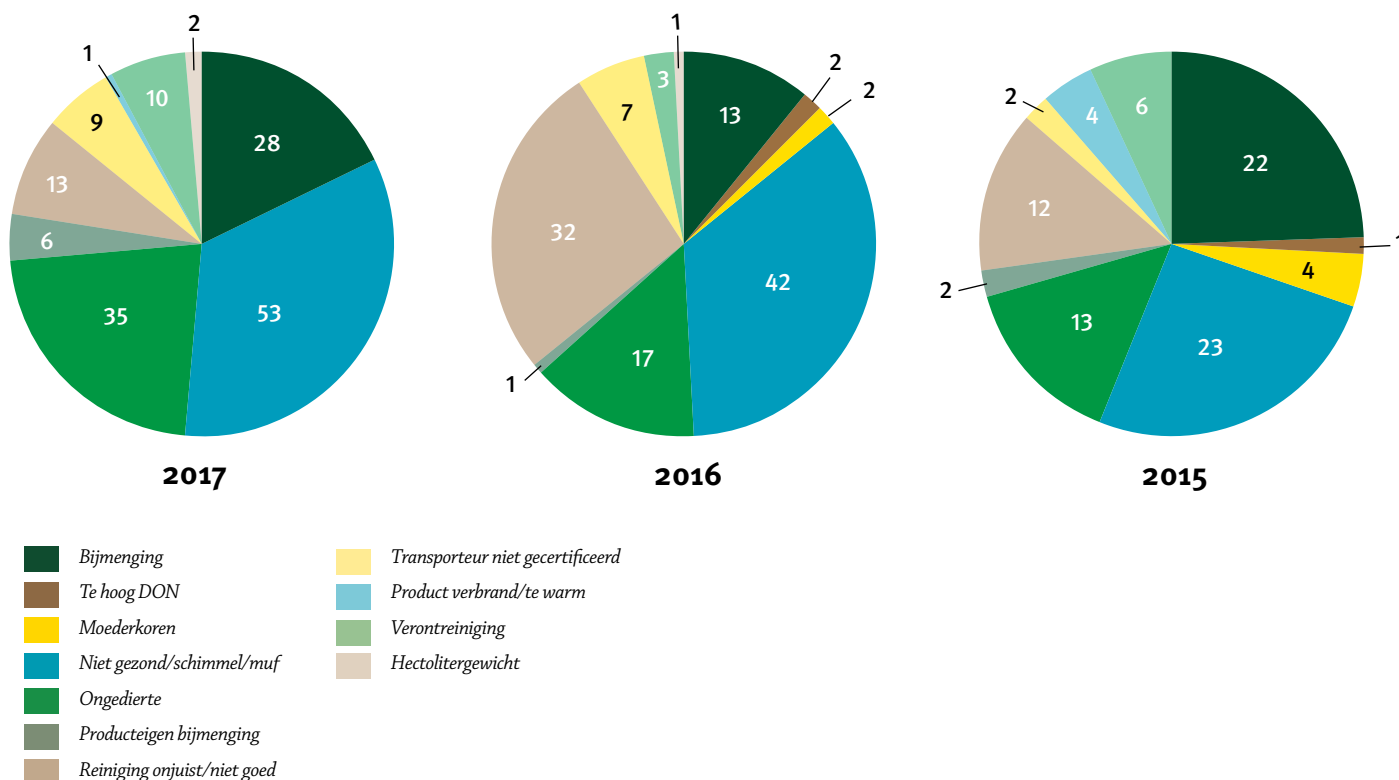
Resultaten geweigerde vrachten

SecureFeed paste in 2017 de registratie van geweigerde vrachten in haar databank aan. Dankzij een bijgesteld formulier zijn de opgegeven redenen voor weigering van een partij beter te analyseren en zijn meerdere oorzaken per partij beter te onderscheiden. Deelnemers kunnen eenvoudiger meer oorzaken per partij invullen als reden voor de weigering. Door de aanpassing steeg, in vergelijking met 2016, het aantal redenen van weigering (van 120 naar 157; zie figuur 25), terwijl er minder geweigerde partijen waren (108 in 2017 om 120 in 2016).

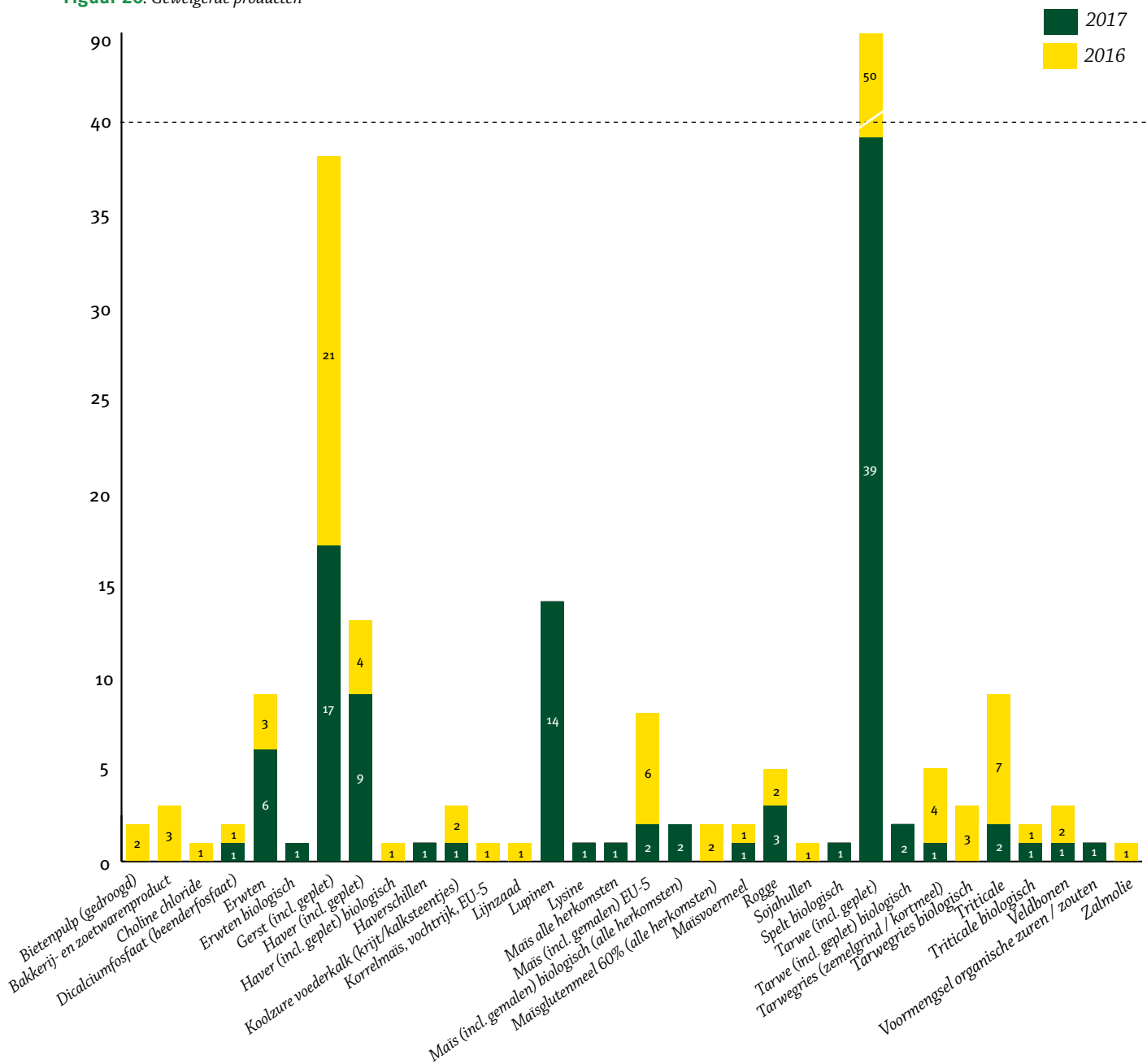
De voornaamste redenen om een partij te weigeren bleven door de jaren heen gelijk (zie figuur 25): bijmenging, ongezond/beschimmeld product en ongedierte. De opvallende piek in 2016 voor onjuiste / niet goede reiniging werd veroorzaakt door een wijziging bij GMP+ van de reinigingsvoorschriften na het vervoer van aardappels. Die piek doofde in 2017 uit.

De herkomst van geweigerde partijen is deels een weerslag van de belangrijkste herkomstlanden voor diervoeders (zie figuur 27 op pagina 31). Weigeringen betroffen veelal per as aangevoerde partijen uit West-Europa. Dat Frankrijk, Duitsland en België daarbij prominent scoorden is niet vreemd. Zeker voor de aanvoer van granen, die de hoofdmoot uitmaakten van de geweigerde vrachten (zie figuur 26), waren dit zeer belangrijke herkomstlanden. Dat een groot product als maïs slechts beperkt in het overzicht voorkomt, is vooral gelegen in het feit dat de meeste maïs per schip vanuit Zuid- en Noord-Amerika, of het Zwarte Zeegebied komt. Veelal worden deze partijen voor belading van het zeeschip geschoond (zie figuur 27). Opvallende nieuwkomer in de opsomming is herkomstland Polen, met vooral veel geweigerde partijen lupinen.

Figuur 25. Overzicht geweigerde vrachten bij deelnemers naar oorzaak

Figuur 26. Geweigerde producten

Risicoclassificatie diervoeders

Deelnemers mogen pas diervoeders (fourageproducten, droge en vochtrijke voedermiddelen, toevoegingsmiddelen, voormengsels en mengvoeders) aankopen, nadat SecureFeed de risico's heeft beoordeeld en de producten toevoegde aan de databank met geaccepteerde Leverancier-Product-Combinaties. SecureFeed kent aan elk diervoeder een risicoklasse toe, Laag, Midden of Hoog. Die klasse is gebaseerd op:

- De risicobeoordeling van een diervoeder voor diverse contaminanten;
- De score van een diervoeder op voedselintegriteit.

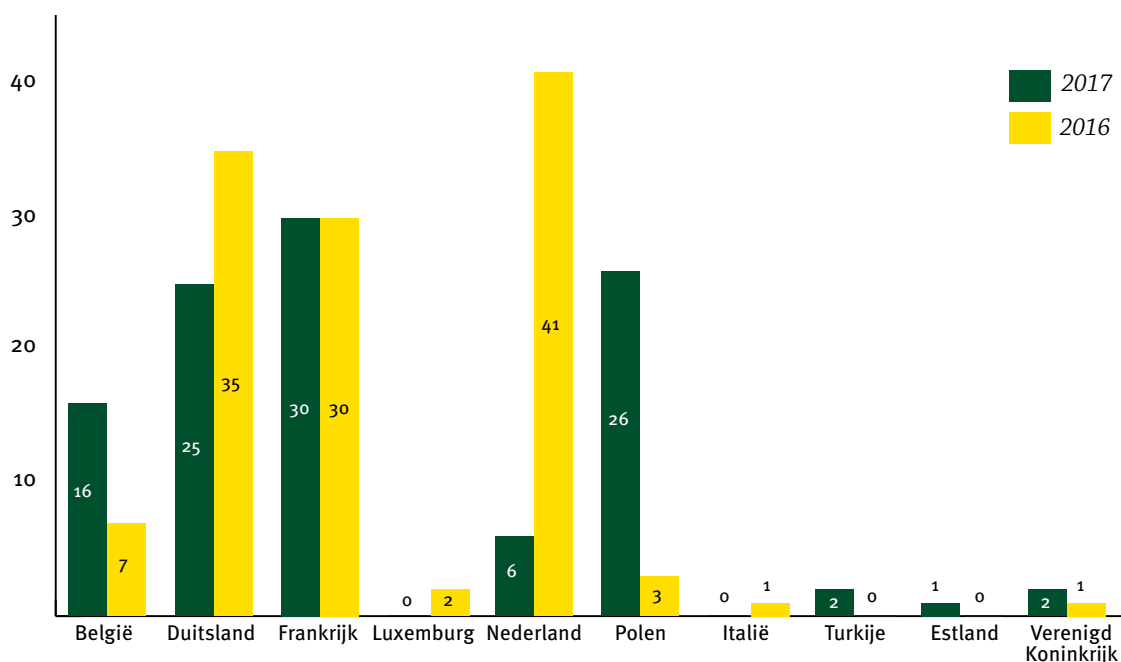
Afhankelijk van het resultaat van de monitoring (bemonstering en analysesresultaten), meldingen en andere relevante informatie, kan de risicobeoordeling per contaminant veranderen, en daarmee ook de risicoklasse van een diervoeder.

De [risicoclassificatie diervoeders](#) onderging in 2017 geen grote wijzingen. Het herzieningsproces dat in de tweede helft van 2017 werd ingezet, vond zijn weerslag in een nieuwe risicoclassificatie die per 1 januari 2018 van kracht is. Kleine aanpassingen waren er wel. Zo nam het aantal producten toe (van 554 naar 607) door aanmelding van nieuwe producten ([zie figuur 28](#)).

Nog steeds vormen dioxinen en dioxine-achtige PCB's, tezamen met mycotoxinen (incl. Aflatoxine B₁), pesticiden en zware metalen de meest relevante gevaren in de meeste productgroepen ([zie tabel 8](#)).

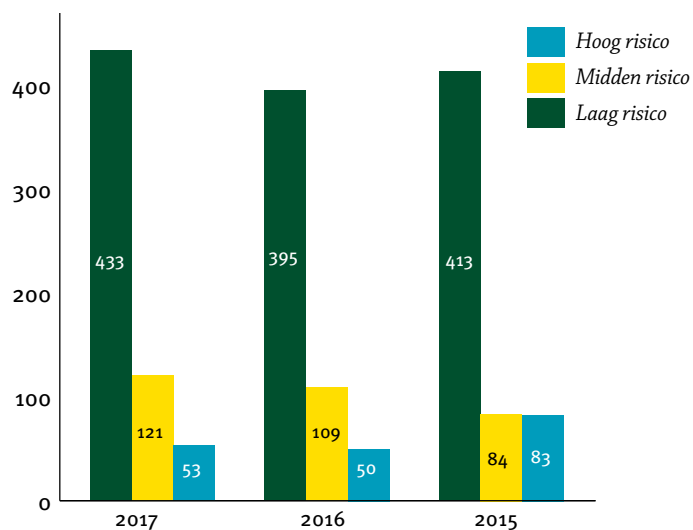
Figuur 27. *Herkomst geweigerde vracht*

Tabel 8. Meest voorkomende risico's in verschillende productgroepen in 2017

Productgroep	Aantal producten	Contaminant 1	Aantal dat scoort op contaminant 1	% dat scoort op contaminant 1	Contaminant 2	Aantal dat scoort op contaminant 2	% dat scoort op contaminant 2	Contaminant 3	Aantal dat scoort op contaminant 3	% dat scoort op contaminant 3
Mineralen	35	Dioxinen en dioxineachtige PCB's	32	91	Zware metalen	32	91	Niet-dioxineachtige PCB's	2	6
Dierlijke producten (excl. oliën en vetten)	37	AMGB's en hormonen	20	54	Salmonella	20	54	Pesticiden	9	24
Granen, (oliehoudende) zaden en peulvruchten	48	Pesticiden	29	60	Mycotoxinen (uitgezonderd Aflatoxine B1)	27	56	Aflatoxine B1	16	33
(Bij)producten van granen en peulvruchten	92	Mycotoxinen (uitgezonderd Aflatoxine B1)	73	79	Pesticiden	56	61	Aflatoxine B1	37	40
(Bij)producten van oliehoudende zaden	35	Salmonella	27	77	Pesticiden	22	63	Aflatoxine B1	12	34
Oliën en vetten	65	PCB's	45	69	Dioxinen en dioxineachtige PCB's	42	65	Pesticiden	39	60
Knollen, wortels, groenten en fruit en hun (bij-)producten	71	Zware metalen	25	35	Dioxinen en dioxineachtige PCB's	12	17	Pesticiden	10	14
Overige producten	27	Zware metalen	10	37	Dioxinen en dioxineachtige PCB's	8	30	Pesticiden	8	30
Voedergewassen, ruwvoerders en vezelrijke producten	45	Zware metalen	26	58	Pesticiden	23	51	Mycotoxinen (uitgezonderd Aflatoxine B1)	22	49
Toevoegingsmiddelen, voormengsels en mengvoerders	154	Dioxinen en dioxineachtige PCB's	46	30	Zware metalen	43	28	Pesticiden	10	6

Figuur 28. Diervoeder naar risicoklasse

Financieel verslag

Hoofdstuk 7

In 2017 waren de baten fors hoger dan in 2016. Dit was het gevolg van de groei van het totaal tonnage aan diervoeders dat de deelnemers inkochten, een toename van het aantal producten, enkele nieuwe deelnemers en een nieuwe tarifiering. Deze ontwikkelingen hadden ook een positief effect op de baten van de collectieve uitvoering van het monitoringsprogramma en de toetredingsbijdrage van nieuwe deelnemers met bijbehorende toetredingsaudits.

Het aantal medewerkers bleef in 2017 constant op 7,2 FTE tot en met oktober 2017. Per 1 november vond de directeur een nieuwe uitdaging buiten SecureFeed en ontstond er een vacature. Het secretariaat nam de werkzaamheden van de directeur tijdelijk waar.

De lasten waren in het algemeen hoger dan in 2016, gezien de groei in tonnage en een personeelsbezetting van 7,2 FTE. De overige lasten stegen vergeleken met het voorgaande jaar door o.a. een stijging in juridische kosten, software licenties en de verdere ontwikkeling van de databank en de website.

Een deel van het positief resultaat over 2017 wordt toegewezen als bestemmingsreserve als langere termijn voorziening voor personele inzet. SecureFeed geeft het resterende deel als korting op de deelnemersbijdrage van 2017 terug aan haar deelnemers naar rato van hun bedrijfsbijdrage en deelname aan het Collectieve uitvoering Monitoringsprogramma.

Tabel 9. Balans SecureFeed

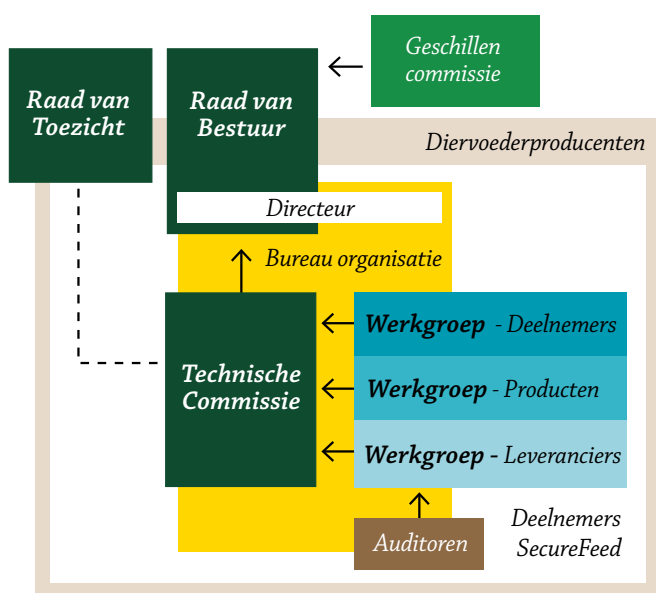
Per 31 december	2017	2016	2015
<i>Activa</i>	€	€	€
Vaste activa	15.352	10.389	10.366
Vlottende activa	430.422	532.429	869.807
Liquide middelen	661.572	536.318	150.944
Totale activa	1.107.346	1.079.136	1.031.117
<i>Passiva</i>	€	€	€
Bestemmingsreserves	650.000	430.000	295.000
Vrije reserve	63.374	63.374	23.374
Langlopende schulden	0	0	135.871
Kortlopende schulden	393.972	585.762	576.872
Totale passiva	1.107.346	1.079.136	1.031.117

Tabel 10. Exploitatierekening SecureFeed

	2017	2016	2015
<i>Baten</i>	€	€	€
Netto baten	2.342.947	1.962.325	1.910.517
Auditkosten	845.489	644.404	484.259
Bruto winst	1.497.458	1.317.921	1.426.258
<i>Lasten</i>	€	€	€
Personeelskosten	717.292	678.972	621.201
Afschrijvingen	4.110	2.956	2.454
Overige lasten	556.169	460.690	477.937
Rentelasten en soortgelijke kosten	-114	303	281
Totale lasten	1.277.457	1.142.921	1.101.873
Saldo baten en lasten	220.001	175.000	324.385
<i>Bestemming saldo baten en lasten</i>			
Bestemmingsreserves	220.001	175.000	295.000
Vrije reserve	0	0	29.385

Bijlagen

 Figuur 30. Organisatiestructuur

Overzicht personen met functie SecureFeed

Samenstelling Raad van Toezicht

mr. R. van Eck (voorzitter)
ir. drs. C. Roordink
mw. B. van de Eerden
dhr. D.J. Van 't Riet

Samenstelling Raad van Bestuur

C. Robbertsen (voorzitter)
J. Schuttert (Agruniek Rijnvallei; vice-voorzitter)
H. de Vor (Coppens Diervoeding B.V.; penningmeester)
A. Uittenbogaard (E.J. Bos Mengvoeders B.V.)
G.J. Wielink (Wielink Agrarisch Handelsbedrijf B.V.)
P. van Vuren (L. Verschoor Fourage BV)
R. Tijssens (Agrifirm Feed)

Samenstelling Technische Commissie

M. Hessing (ForFarmers Hendrix B.V.; voorzitter)
Y. Yntema (Agrifirm Feed; vice-voorzitter)
A. Getkate (Agruniek Rijnvallei)
H. Verheul (CAVV Zuid-Oost Salland)
W. van den Berg (Berg Fourage)
D. van Manen (Duynie Group)
S. Zebregs (Coppens Diervoeding)

Secretariaat

dr.ir. J.L. (Jannie) Atzema (Programma Medewerker)
drs. R.C.G. (Gineke) van Don (Beleidssecretaris)
ir. F.A.J. (Frank) Gort (Programma Manager Product)
N. (Nelly) de Graaff (Programma Medewerker)
ir. M.F. (Marre) Loefs (Programma Manager Deelnemers)
D. (Daniëlle) Gaasbeek (Secretaresse)
ir. M.H.M. (Marleen) Smits (Programma Manager Leveranciers)
ir. J.M. (Judith) Straver (Programma Medewerker)
ir. L. (Loes) Vos (Programma Medewerker)

Samenstelling werkgroep Deelnemers

Albert Getkate (*voorzitter*)
Wichert van den Berg (*vice-voorzitter*)
Marre Loefs (*Programma Manager*)
Nelly de Graaff (*Programma Medewerker*)
Henk van de Vosse (*Fourage*)
Erik van den Eerenbeemt (*Fourage*)
Koop Fuite (*Mengvoeders & voedermiddelen*)
Louise Peelen (*Mengvoeders & voedermiddelen*)
Huub Rotink (*Mengvoeders & voedermiddelen*)
Willy Hanssen (*Mengvoeders & voedermiddelen*)
Wim van Rooyen (*Vochtrijke diervoeders*)
Willem Kooter (*Fourage; plv. lid*)
Teus Scherpenzeel (*Fourage; plv. lid*)
Maike Ypinga (*Mengvoeders en voedermiddelen; plv. lid*)
Michael Mackaay (*Mengvoeders en voedermiddelen; plv. lid*)
Vacatures (*één lid en twee plaatsvervangende leden*)

Samenstelling werkgroep Leveranciers

Ymte Yntema (*voorzitter*)
Suzanne Zebregs (*vice-voorzitter*)
Marleen Smits (*Programma Manager*)
Loes Vos (*Programma Medewerker*)
Johan Stoel (*Fourage*)
Maarten van Vulpen (*Fourage*)
Geert van Grunsven (*Mengvoeders & voedermiddelen*)
Cécile Willems- van Zadelhoff (*Mengvoeders & voedermiddelen*)
Josina Hoetelmans (*Mengvoeders & voedermiddelen*)
Cyriel van Erve (*Vochtrijke diervoeders*)
Anja Achterkamp (*Mengvoeders & voedermiddelen*)
Arie Stout (*Fourage; plv. lid*)
Ine Katerbarg (*Mengvoeders en voedermiddelen; plv. lid*)
Arno van Gorp (*Mengvoeders en voedermiddelen; plv. lid*)
Frank Vromant (*Mengvoeders en voedermiddelen; plv. lid*)
Tineke Postma (*Fourage; plv. lid*)
Vacatures (*één lid en drie plaatsvervangende leden*)

Samenstelling werkgroep Product

Hans Verheul (*voorzitter*)
Derk van Manen (*vice-voorzitter*)
Frank Gort (*Programma Manager*)
Judith Straver (*Programma Medewerker*)
Jan Speerstra (*Mineralenvoeders & additieven*)
Kees van Putten (*Laboratoria & analysemethoden*)
Martin Hoogenboom (*Fourage*)
Erik Alders (*Fourage*)
Pieter Kling (*Mengvoeders & voedermiddelen*)
Jelle van Bruggen (*Mengvoeders & voedermiddelen*)

René de Looff (*Mengvoeders & voedermiddelen*)
Arjan Wegereef (*Mengvoeders & voedermiddelen*)
Judith Hoes (*Vochtrijke diervoeders*)
Jeanette Breedveld-Speksnijder (*Fourage; plv. lid*)
Nicolette van den Brand (*Mengvoeders en voedermiddelen; plv. lid*)
Jan Hovius (*Mengvoeders en voedermiddelen; plv. lid*)
Astrid den Hartog (*Mengvoeders en voedermiddelen; plv. lid*)
Alwin Hiddink (*Mengvoeders en voedermiddelen; plv. lid*)
Vacatures (*vier plaatsvervangende leden*)

Stichting SecureFeed

Postadres:

Postbus 81
6700 AB Wageningen

Bezoekadres:

Agro Business Park 1
6708 PV Wageningen

Telefoon en fax:

T +31 85 77 319 45
F +31 85 77 319 46

E-mail: info@securefeed.eu

Twitter: [@Secure_Feed](https://twitter.com/Secure_Feed)

Website: www.securefeed.eu

Concept en realisatie: [JEEN](http://www.jeen.nl)

